

M T I

MTI

B 1. Kiadás a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 7. Telefon: 159-400, 359-590
1959. szeptember 14. Óra 7 perc
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

1./

Tizennégy ifjúsági brigád a Kistext Gyárban - Negyven új
műszaki feladat a fiatal mérnököknek

i

1959. szeptember 14.

A Kistext Gyár fiataljai elhatározták, hogy a pártkongresszus tisztelőtére brigádokat alakítanak. Jelenleg a különböző üzemszekben 14 ifjúsági brigád dolgozik. A kongresszusi versenyben eddig mintegy 320.000 forintot takarítottak meg a vállalatnak. A gyárban 29 fiatal rendszeresen foglalkozik ujitásokkal. Az elfogadott és bevezetett ujitások 1.155.000 forint megtakarítást eredményeztek.

A vállalat fiataljai kivesszik részüket a társadalmi munkából is. A kiszemek kezdeményezésére társadalmi munkában kiásták a gyári vízvezeték bővítéséhez szükséges árkokat. Parkosították az udvart, dolgoztak a gyermekotthonban, kislakásépítkezésnél, s a közeli téglagyárban is. Mintegy 1.800 társadalmi munkórát végeztek.

Az ifjú mérnökök és technikusok kérték a vállalat vezetését, hogy bizza meg őket új, megoldásra váró műszaki feladatokkal. A vállalat vezetője és főmérnöke 40 olyan műszaki feladattal bízta meg a fiatalokat, amelyek megoldásával elősegítik a gyár terveinek határidő előtti teljesítését.

/MTI/

Előreláthatólag jövőre megkezdődik a ragasztott vasuti talpfazai gyártása - Többmillió forint a várható évi megtakarítás

i

1959. szeptember 14.

A MÁV évente 60.000-70.000 köbméter talpfát használ fel, még nehezebben beszerezhető váltórútból és hidrútból pedig 10.000-12.000 köbméterre van szüksége. Ennek a mennyiségnek csak 30-35 százaléka kerül ki hazánk erdeiből. A többit valutáért külföldről kell beszerezni.

A Vasuti Tudományos Kutatóintézet két munkatársa, Nagy József igazgatóhelyettes és Lengyel László évek óta kísérletezik olyan megoldás kidolgozásával, amely csökkentené a talpfák beszerzés költségeit. /Folyt.köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 2. kiadás 1959. szeptember 14. 6 óra 15 perc

/Előre íthatólag jövőre....1.folyt.

A két kutató az igényesebb célokra nem alkalmas, 15-2 centiméter átmérőjű bukk, tolg, és cserfa ronkókból készített öt centiméter vastag idomok összeragasztásában talált rá a megoldásra. Vastagabb darabok már nem alkalmasak, mert a belső feszültség növekedése miatt az összeragasztott részek szét hullanának. A ragasztóanyag kiválasztásában a Faipari Kutatóintézetől kaptak hasznos tanácsokat. Az intézet közreműködésével sikerült kiválasztani a megfelelő alapanyagú műgyantát, s a kísérletek végül is lehetővé tették olyan megfelelő szilárdságú talpfa előállítását, amely egyenértékű az egy darabtal készülttel.

Az első példányokat már kipróbálták, s bebizonyosodott, hogy a ragasztott talprák felületén részleges elválás sem figyelhető meg. Az ipari gyártásra is megtörténtek az előkészületek. A különleges ragasztóüzemet minden valószínűség szerint a Talpfatelítő Vállalat dombóvári telepén állítják fel, s jövőre megkezdődhet a sorozatgyártás is. Ebben az esetben 1962-ben már ki tudják elégíteni a hazai igényeket. A ragasztott talpfa előállítása 20-25 százalékkal olcsóbb, mint a ragasztás nélküli, s az évi megtakarítás többmillió forintba tehető.

A magyar kutatók eredményei már külföldön is ismertté váltak, Kalkuttából és Egyiptomból is érdeklődnek a gyártási módszer megismerésére. /MTI/

A "133 nap" könyvelésben, regény a Vatikán titkairól, az Irodalmi Színpad évkönyve a Tíncsics Kiadó újdonságai között

1959. szeptember 14.

3./

A szakszervezetek Tíncsics könyvkiadójánál az elmúlt hetekben ismét több érdekes újdonság látott napvilágot. A Tíncsics könyvtár sorozata Jankovich Ferenc Téli szivárvány című, az első világháború idején játszódó regényével s Jene Welsh, angol munkás-író Szélmalmnarc című önéletrajzával bővült. Ugyancsak sorozatban bocsátották ki Halldor Lexness, a világhírű norvég író könyvét, az északi lányt. Hazai íróink közül megjeleztették Csuka Zoltán új elbeszélő költeményét - Piros pünkösdi Pécsött a cím - amelyben a századoleji nagy bányászstrájkot örökíti meg. /Folyt. köv./

MTI BELFOLDI HIREK

B 3. kiadás 1959. szeptember 14. 6 óra 15 perc

/A "133 nap" könyvelésben,....1.folyt.

Az év hátralévő részében könyvelésben is forgalomba kerül a 133 nap című, a Népszabadságban közölt cikksorozat, számos egykorú fényképpel. Hét irodalmi portrét tartalmaz a Megvetők című kötet. Fiatal írók emlékeznek meg azokról a harcosokról, akik hazánkban még az első világháború előtt álltak a munkásmozgalom zászlaja alá. A Nyugaton igen nagy sikert aratott Roger Peyrefitte regénye: Szent Péter kulcsai. A szerző végigvezeti az olvasót az orok városban, feltárva a Vatikán minden titkát. A népszerű Utikalandók sorozatban Passuth Lászlónak bougainville márkájú a 13. század híres utazója felfedezéseiről szóló könyvét s a lengyel Fiedler Ambinaitelo című, gazdagon illusztrált madagasszkári utleírását bocsátják ki. Napvilágot lát az Irodalmi Színpad évkönyve, amely az 1958/59-es évad legsikeresebb műsorait tartalmazza. Mind ez, mind több más kiadvány a művészeti csoportok színvonalas műsorállítását szolgálja. /MTI/

Az új évad bemutatóira készülnek a Nemzeti Színház művészei

1959. szeptember 14.

4./

A Nemzeti Színház társulatai már javában készülnek az új színházi évad bemutatására. A Nemzetiben a Szegedi Szabadtéri Játékokon nagy sikerrel bemutatott Kós Károly Budai Nagy Antal című történelmi drámája színházihozása után - valószínűleg új magyar dráma próbát kezdik meg a következő hetekben. A Katona József Színház idei első bemutatója október 23-án lesz. Shaw: Candida című drámáját hozzák színre. Rendező Várkonyi Zoltán, a díszleteket Fábry Zoltán, a jelmezeket Nagyajtay Teréz tervezte. Szereposztás: Morelli Lelkes - Major Tamás, Candida a felesége Olthay Magda, Morelli apósa - Mányai Lajos. A további szerepeket Őze Lajos, a Miskolcraól felkerült fiatal színész, Mécs Károly és Zolnay Zsuzsa alakítja.

A Candida bemutatása után, a Katona József Színházban október 23-án Arbuzov Tanya című drámáját tűzik műsorra. A darabot Németh László fordította és a neves szovjet rendező G.G. Konszki rendezi, aki a napokban érkezik Magyarországra. Arbuzov darabja a harmincas években játszódik és a női hivatásról szól. A darab próbái szeptember közepén kezdődnek.

A Nemzeti Színház Studiojában nemsokára szintén megkezdik a próbákat. Az új évadban elsőnek nagyszabású József Attila-estet rendeznek az Odr.-színpadon. /MTI/

B 4. kiadás 1959. szeptember 14. 6 óra 45 perc

Uj, tokéletesített művese működik Szegeden, az ország első művese-állomása

1959. szeptember 14.

5./

A szegedi I. számú sebészeti klinikán, ahol már öt éve működik az ország első művese állomása, megkezdtek egy új, tokéletesített művese alkalmazását. A mostani új készüléket dr. Gál György és dr. Németh András tanársegédek elgondolása alapján, illetve külföldi tapasztalataik felhasználásával készítette a Hódmezővásárhelyi Orvosi Műszer Készítő Rt. Az eddig alkalmazott művesével is már husz ember életét mentették meg, a mostani még alkalmasabb lesz a betegek gyógyítására.

A művesével a heveny veselégtelenségben szenvedőket gyógyítják. Nem építik be az emberi szervezetbe, - erre már méreténél fogva sem lenne alkalmas, - hanem a gyógykezelés tartamára a beteg vérkörébe kapcsolják és átveszi a vese funkcióit. A készülék úgynevezett dializáló oldatot tartalmazó tartályból áll, amelynek pléxi üveg az oldalfalas. Az oldatban résos hangorre csavart, többméteres, celofán cső van, ez vezeték át kezelésnél a beteg ütderes vérét, miközben a vér mérgező salakanyagait a celofánhártyán át ~~xérák, miközben~~ a dializáló oldatba távoznak. Ugyanakkor a celofánon át a folyadékból oxigént juttatnak a vérbe. Az oldatot eközben testhőmérsékleten tartják. A celofánból kikerülő megtisztított vért azután a beteg visszerébe vezetik. A készülék hat-nyolc órás működése alatt annyi mérgeanyagot szabadít meg a szervezetet, hogy ezzel átsegíti a beteget a legválóságosabb szakaszon, s elősegíti a vese rendes működésének helyreállítását.

A művese készítői elmondották, hogy a vesemégbetegedések gyógyításához továbbra is belgyógyászati alapkezelés szükséges. A művesére csak akkor kerül sor, amikor a szokásos orvosi beavatkozások elégtelennek bizonyulnak, amikor a veseműködés szünetelése az életet veszélyezteti. Ilyenkor az országos mentőszolgálat repülőgépet is igénybevesz, hogy a beteget a szegedi művese-állomásra szállítsa. /MTI/

B 5. kiadás 1959. szeptember 14. 6 óra 45 perc

Mélyszivattyúk helyett kutfenéken elhelyezett csaverszivattyúkkal termelnek olajat Nagylengyelben

1959. szeptember 14.

6./

Hazánk kőolajban leggazdagabb vidékén, Nagylengyelben, a kutak tulajdonó többségéből mélyszivattyúval hozzák felszínre az olajat. A mélyszivattyúk használata jelentősen növeli az olajtermelés költségeit. Ezért a kőolajbányászat műszaki és gépészeti vezetőit évek óta foglalkoztatja az olajtermelés korszerűsítése, a költségek csökkentése. A Kőolajipari Troszt Gépészeti osztályának szakemberei és a Nagylengyeli Kőolajtermelő Vállalat termelését irányító mérnökök az utóbbi hónapokban eredményesen kísérleteztek újfajta olajtermelési módszer bevezetésével. Ennek lényege, hogy a mélyszivattyú helyett kisméretű villanymotorral hajtott, úgynevezett csaverszivattyút helyeznek el az olajkut fenekén. Ez a csaverszivattyú ugyanúgy felszínre hajtja az olajat, mint a mélyszivattyú. Alkalmazásával igen tetemes összeg takarítható meg, miután nincs szükség a körülbelül százezer forint értékű mélyszivattyúra és a kutak mélységétől függő rudazatra. Az újfajta csaverszivattyú mindössze néhány ezer forintba kerül. A kísérletek befejezése után a nagylengyeli olajmezőn megkezdik az első csaverszivattyúk üzemszerű alkalmazását.

Szentirmai Attila és Henoz László, az olajmező két termelési mérnöke, legutóbb ujtást nyújtott be. E szerint a kutfenéken működő csaverszivattyúhoz hasonló szivattyúrendszer alkalmaznak majd a rétegenergiával termelő olajkutaknál is. Ezek a szivattyúk a felszínre került olajat továbbítják a gyűjtőállomásra. A két mérnök ujtásával az előzetes számítások szerint szintén jelentős gazdasági eredmény érhető el. /MTI/

B 6. kiadás 1959. szeptember 14. 6 óra 45 perc

7./
Az új tanévtől kezdődően három szakos képzés a pedagógiai főiskolákon

1959. szeptember 14.

A kormány határozata értelmében a pedagógiai főiskolák nappali tagozatán bevezetik a három-szakos képzést, s egyidejűleg négy évre emelték a tanulmányi időt. A tanárképzés új formája összhangban áll a párt művelődés-politikai irányelveivel is. A háromszakos képzés különösen a falusi kisiskolák szempontjából jelentős, mert módot nyújt arra, hogy minden tárgyat szaktanár tanítson. Mivel a pedagógus-jelöltek két féléven át kotelező kollégiumként hallgatják a népművelést, ilyen irányu ismeretek birtokában biztos kézzel irányíthatják majd a vidék kulturális életét.

Az új képzési rendszerben a tárgyak két - kötött és szabadon választható - csoportra oszlanak. A szaktárgyi csoportosítást az általános iskolák igénynek, megfelelően állították össze. A kotelező szakok mellé harmadiknak is szaktárgyból a pedagógus-jelölt szabadon választhatja a legmegfelelőbbet. A jövőben a pedagógusok képzésénél különösen nagy súlyt helyeznek a mezőgazdasági és a műszaki tárgyak oktatására. A hallgatók gyakorlati órákon is részt vesznek, hogy elsajátíthassák a szaktárgyukhoz szükséges legfontosabb alapismereteket.

Az 1959/60-es oktatási évben a II., illetve III. évfolyam nappali tagozatu hallgatói tanulmányaikat az eddigi tanulmányi rend szerinti folytatják és fejezik be. /MTI/

B 7. kiadás 1959. szeptember 14. 6 óra 45 perc

Történelmi emlékpályázatot hirdet a békéscsabai tanács a város felszabadításának évfordulója alkalmából

1959. szeptember 14.

Október 6-án lesz 15 éve, hogy Békéscsabát felszabadították a szovjet csapatok. Azóta az egykor elmaradt, félig falu, félig kisváros jellegű helység megyeszékhellyé, kulturális és gazdasági központtá vált, egyre jobban iparosodik, nagyvárosi külsőt ölt. A múltban elhanyagolt üzemet korszerűsítették, bővítették az államosítás óta, s újabbakat is építettek. Új, emeletes ruhaáru-, forgácsoló szerszámgyár épült, s a híres csabai téglagyárban rendezték be az ország egyik legmodernebb, ezer személyre főző, gépesített üzemi konyháját.

Jelentős erőfeszítéseket tettek az egészségvédelemért is. Így például korszerű közegészségügyi, valamint vésőállomást, SZTK-rendelőintézetet építettek, napköziotthonokat, óvodákat, bölcsődéket és iskolákat adtak át rendeltetésüknek.

Az állattenyésztés fejlesztésének elősegítése érdekében sokmillió forintos költséggel állatorvosi rendelő- és állategészségügyi intézet, valamint mesterséges megtermékenyítő főállomás épült.

A lakóhiány enyhítésére nagymérvű lakónépítkezésekbe kezdtek, s különösen az ellenforradalom leverése óta egymás után emelkednek az állam által építtetett új lakónegyedek, de szaporodnak a hosszulejáratu kolcsónokkal elősegített magán-családiház építések is. Esetek az idén száznál több, nagyrészt kétszobás-összkomfortos lakásba költöznek be, illetve részben már beköltöztek az új lakók. A hároméves tervben pedig többek közt háromszáznál több új lakás és kétszázszemélyes diákotthon épül a városban.

Több tízmillió forintos beruházással megkezdték a vízműtelep építését. Kétezer méter mélységű, egyvízü termálkutat raktak, amelynek forró vizével fűtik az emeletes lakónházakat és a középületeket. Mindenfelé csinosítják, parkosítják, portalanítják a várost, több új teret létesítenek. A közeli utcákban avatják fel például Munkácsy Mihály szobrát, a róla elnevezett új parkban.

Épül, szépül a megye székhelye, amely a múltban évtizedek alatt sem fejlődött annyit, mint az eltelt tizenöt esztendőben. A város legutóbbi másfél évtizedes történetének méltó emléket kíván állítani a békéscsabai tanács végrehajto bizottsága, ezért pályázatot hirdetett irodalmi és szociográfiai műregényre. A városban levő 45.000 kötetes megyei könyvtár pedig felszabadulási hetet tart októberben; irodalmi esteket és kiállításokat rendez, amelyen a felszabadulás eseményeivel foglalkozó alkotásokat, írásműveket és könyveket ismertetik. /MTI/

B 8. kiadás 1959. szeptember 14. 11 óra 30 perc

Nagyarányu beruházásokkal fejlődik a jövő évben Szolnok megye

9.

A Szolnok megyei tanács tervosztálya elkészítette a jövő évi beruházási programot, amely a termelőszövetkezeti városokban és községekben az egészségügy, oktatás, népművelés, valamint a közületi szolgáltatások megjavítását célozza. 1960-ban a nagyobb termelőszövetkezeti központokban új orvosi rendelőintézeteket, kórházakat és szanatóriumokat építenek, Szolnokon kétféle millió forintos költséggel tovább bővítik a megyei kórházat, a karcagi városi kórház céljaira újabb hatmillió forintot irányoznak elő. Nagyarányu tervek készültek az iskolahálózat bővítésére is. Csaknem 45 millió forintos beruházásból 10 hégytantermes, egy hat-tantermes, Karcagon, Öcsödön és Martfün pedig nyolctantermes iskolákat építenek. A megyeszékhelyen a jövő ősze két új tanintézet készül el, a Ságvári köruton pedig a város egyik legnagyobb óvodáját építik fel. A vízben szegény alföldi helységek ivóvízellátásának megjavítására is gondolnak. Elsősorban a jársági és a nagykunsági részen bővítik a vízvezeték-hálózatot és ezzel egyidőben Abádszalókon, Törökszentmiklóson, Martfün és Jászládányban kútakat fúrnak, törpevizmaveket és víztornyokat építenek. Összeállították a lakásépítési programot is. Mintegy 220 lakás befejezésére és 124 családi otthon megkezdésére több mint 38 millió forintot irányoztak elő./MTI/

Garázdálkodott, a rendőrrel erőszakoskodott, izgatott -
Másfél évi börtönre ítélték

10.

1959. szeptember 14.

Klement Sándor, akit már ötször büntetett meg a bíróság különböző bűncselekmények miatt, a XIX. kerületi Zrínyi utca 213 szám alatti italboltban garázdálkodott, az italbolt vezetőjét megfélemlítette, majd az intézkedő rendőrökkel szembeállt. Ezért a Fővárosi Bíróság - nem jogerősen - egy évi és hat hónapi börtönbüntetésre ítélte./MTI/

B 17. kiadás 1959. szeptember 14. 17 óra 50 perc

/Az Országos Mezőgazdasági...1.folyt./
21.

náluk tartózkodott. Schell Jenő, a vörsei Kisbalaton Termelőszövetkezet elnöke elmondta, hogy ők is rendszeres segítséget kaptak a nagyberekiektől. Doma Ferenc, a fonyódi Magyar Tenger Termelőszövetkezet brigádvezetője arról számolt be, hogy tavasszal nagyjüzemi kertészetük kialakításához 43.000 káposztapalántát kaptak a híres nagyberekai kertészekből.

Veres András, a nyirmadai Kossuth Termelőszövetkezet elnöke Lakics József állami gazdasági főagronómussal együtt érkezett a tapasztalatcserére.

- A mi termelőszövetkezetünk több éve kapcsolatban áll a Nyirmadai Állami Gazdasággal - mondotta, de eddig egyetlen esztendőben sem kaptunk olyan sokoldalú támogatást, mint az idén. Gépeikkel segítették a lucerna- és a lóheretermés betakarítását és nagyjüzemi gyümölcsöseink permetezéséhez is értékes támogatást adtak. Tanácsaikkal lehetővé tették a vetésforgó kialakítását és sok más üzemszervezési feladat megoldását.

Délelőtt 11 órakor a külkereskedelmi pavilonban Izinger Pál, az állami gazdaságok főigazgatóhelyettese találkozott a napilapok mezőgazdasági munkatársaival és a mezőgazdasági szaklapok vezetőivel. A főigazgatóhelyettes érdekes adatokat közölt az állami gazdaságok kiállítási szerepléséről, az idei terméseredményekről, a jövő tervekről.

Az idei Országos Mezőgazdasági Kiállításon az állami gazdaságok igen jól szerepeltek és 107 díjat szereztek. A Nagyszentjánosi Állami Gazdaság például mint két növénytermesztési nagydíj tulajdonosa térhet haza, annak ellenére, hogy igen gyenge talajon gazdálkodik. Az állattenyésztés területén hat nagydíjat vittek el az állami gazdaságok. Örvendetek, hogy igen komolyak az országos eredmények is. Az állami gazdaságok az idén - mint azt Izinger Pál bejelentette - 190.000 hold átlagában 13.62 mázsás őszi buza-termést takarítottak be. Ilyen magas eredmény, ilyen nagy területen az ország mezőgazdaságának történetében eddig nem /folyt.köv./

B 18. kiadás 1959. szeptember 14. 18 óra 55. perc

/Az Országos Mezőgazdasági...2.folyt./
21.

fordult elő. Hasonlóképpen kimagasló, hogy ősziárpa-ból 82.600 holdon 15.45 mázsás terméseredményt értek el. Nagyon szépen hozott a tavasziárpa, a rozs és a zab is. A főigazgatóhelyettes közölte, hogy a kapások a jelenlegi becslések szerint meglepetésszerűen magas terméseredményeket ígérnek.

A továbbiakban beszámolt azokról az intézkedésekről, amelyek az 1960-as év sikereit biztosítják. Mind a növénytermesztésben, mind az állattenyésztésben gyors ütemben tovább folytatják a gazdaságok korszerűsítését és fokozott önállóságot biztosítanak számukra. A jövő évben már eredményterv alapján gazdálkodnak a mezőgazdasági nagyüzemek. A szakmunkásképzés feladatainak ismertetése után a kongresszusi versenymozgalmak sikereiről emlékezett meg. A verseny eredményeként a múlt évihez viszonyítva jelentős mértékben csökkentek a termelési költségek és az ország minden részében többmilliószoros hozamnövelést ajánlottak fel a gazdaságok.

A termelési eredmények és a költségjavulás alapján remény van arra, hogy az állami gazdaságok gazdálkodása ebben az esztendőben mintegy 500 millió forinttal lesz kedvezőbb, mint 1958-ban volt./MTI/

--- . ---

Megnyilt az esztergomi felsőfoku tanítóképző

1959. szeptember 14.

22.

Az esztergomi felsőfoku tanítóképző hét-főn rendezte első tanévnyitó ünnepélyét. Az ünnepségen Nemeslaki Tivadar, a Komárom megyei pártbizottság titkára is résztvett. Az iskola megnyitása alkalmából Péter Ernő, a Pedagógusok Szakszervezetének főtitkára mondott üdvözlő beszédet./MTI/

--- . ---

B 9. kiadás 1959. szeptember 14. 11 óra 30 perc

Barokk freskókat restaurálnak Székesfehérvárott

11.

Az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség és az Allami Egyházügyi Hivatal támogatásával Székesfehérvárott értékes barokk freskókat restaurálnak. A volt cisztercita templomban a karzat feletti boltíven befejezték Kaspar Sambach osztrák mester 1748-50-ban festett freskóinak restaurálását. Közben érdekes felfedezésre jutottak: a freskó alatt megtalálták a művész vázlatát, amely a barokk falfestészet módszereiről értékes támpontot nyújt a tudományos kutatásnak. A székesegyházban Johann Cymbal 1768-ban festett freskóinak restaurálását kezdték meg. Először a karzat feletti falfestményeket hozzák rendbe, jövőre pedig sor kerül a többi freskóra is./MTI/

--- . ---

Uj, nagyüzemi termesztésre alkalmas rostlen-fajta

1959. szeptember 14.

12.

A Martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézet lencsopontú keresztezéssel újabb rostlen-fajtajelöltet állított elő, amely az idei csapadékos és viharos nyári időszakban sem dőlt meg, és magas terméssel fizetett. Az új fajtajelölt tulajdonságai különösen a nagyüzemi termelés szempontjából előnyösek, az idén ugyanis a megdőlt rostlen gépi nyűvése sokhelyütt lehetetlen volt. A fajta rostipari szempontból is kiválóan ígérkezik. Elszaporítását megkezdték./MTI/

--- . ---

B 18. kiadás 1959. szeptember 14. 18 óra 55. perc

/Az Országos Mezőgazdasági...2.folyt./
21.

fordult elő. Hasonlóképpen kimagasló, hogy ősziárpa-
ból 82.600 holdon 15.45 mázsás terméseredményt értek
el. Nagyon szépen hozott a tavasziárpa, a rozs és
a zab is. A főigazgatóhelyettes közölte, hogy a kapá-
sok a jelenlegi becslések szerint meglepésszerűen
magas terméseredményeket ígérnek.

A továbbiakban beszámolt azokról az in-
tézkeésekről, amelyek az 1960-as év sikereit bizto-
sítják. Mind a növénytermesztésben, mind az állatte-
nyésztésben gyors ütemben tovább folytatják a gazda-
ságok korszerűsítését és fokozott önállóságot bizto-
sítanak számukra. A jövő évben már eredményterv alap-
ján gazdálkodnak a mezőgazdasági nagyüzemek. A szak-
munkásképzés feladatainak ismertetése után a kongressz-
szusi versenymozgalmak sikereiről emlékezett meg. A ver-
seny eredményeként a múlt évihez viszonyítva jelentős
mértékben csökkentek a termelési költségek és az ország
minden részében többmilliósz hozamnövelést ajánlottak
fel a gazdaságok.

A termelési eredmények és a költségjavu-
lás alapján remény van arra, hogy az állami gazdasá-
gok gazdálkodása ebben az esztendőben mintegy 500 mil-
lió forinttal lesz kedvezőbb, mint 1958-ban volt./MTI/

--- --

Megnyilt az esztergomi felsőfoku tanítóképző

1959. szeptember 14.

22.

Az esztergomi felsőfoku tanítóképző hét-
főn rendezte első tanévnyitó ünnepélyét. Az ünnepségen
Nemeslaki Tivadar, a Komárom megyei pártbizottság tit-
kára is résztvett. Az iskola megnyitása alkalmából
Péter Ernő, a Pedagógusok Szakszervezetének főtitkára
mondott üdvözlő beszédet./MTI/

--- --

B 9. kiadás 1959. szeptember 14. 11 óra 35. perc

Barokk freskókat restaurálnak Székesfehérvárott

11.

Az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség
és az Allami Egyházügyi Hivatal támogatásával Székes-
fehérvárott értékes barokk freskókat restaurálnak. A
volt cisztercita templomban a karzat feletti boltíven
befejezték Kaspar Sambach osztrák mester 1748-50-ban
festett freskóinak restaurálását. Közben érdekes fel-
fedezésre jutottak: a freskó alatt megtalálták a mű-
vész vázlatát, amely a barokk falfestészet módjairól
ról értékes támpontot nyújt a tudományos kutatásnak.
A székesegyházban Johann Cymbal 1768-ban festett fres-
kóinak restaurálását kezdték meg. Először a karzat fe-
letti falfestményeket hozzák rendbe, jövőre pedig sor
kerül a többi freskóra is./MTI/

--- --

Uj, nagyüzemi termesztésre alkalmas rostlen-fajta

1959. szeptember 14.

12.

A Martonvásári Mezőgazdasági Kutató In-
tézet lencsopórtia keresztezéssel újabb rostlen-faj-
tajelöltet állított elő, amely az ideai csapadékos és
viharos nyári időszakban sem dőlt meg, és magas ter-
mással fizetett. Az új fajtajelölt tulajdonságai külö-
nösen a nagyüzemi termelés szempontjából előnyösek,
az idén ugyanis a megdőlő rostlen gépi nyűvése sok-
helyütt lehetetlen volt. A fajta rostipari szempont-
ból is kiválóan ígérkezik. Elszaporítását megkezdték.
/MTI/

--- --

B lo. kiadás 1959. szeptember 14. 11 óra 0 perc

Ezerholdas halastó épül a sándorfalvi szikesen

13.

A Szegeddel határos Fehértói Halgazdaság, az ország egyik legnagyobb haltenyésztő üzeme, tovább bővül az idén. Az Alföld legmélyebben fekvő pontján, a Szeged-sándorfalvi lapos, rossz mihőségű, szikes terület szántóföldi művelésére egyáltalán nem alkalmas, s még legelőnek sem jó. A halastavak kialakítását a Budapesti Vízügyi Építő Vállalat szovjet kotrógépekkel és földnyeső, illetve földtoló gépekkel kezdte meg. Az összesen mintegy 12 millió forintos beruházással épülő tavakat még ez évben átadják rendeltetésüknek./MTI/

--- . ---

Ötvenmázsás kendertermés Baranyában

1959. szeptember 14.

14.

Baranyában, a Dunántul legnagyobb rostnövénytermő megyéjében teljes erővel aratják a kendert. Bár a betakarítás határideje október vége, a 2.700 holdas termőterület felén már ollószerűen összerakott kenderkupok sorakoznak. A jelek szerint az utóbbi évek legjobb termése kerül le az idén a baranyai kenderföldekről. Több nagyüzemben, így a Kelemenligeti és a Bikali Állami Gazdaságban holdanként 50 mazsa kóró termett. Ez már rekordtermésnek számít, hiszen a sokévi átlag 25 mazsa körüli. A megszáritott és lelombozott kórót Drávaszabolcsra, az ország legnagyobb kendergyárába szállítják, ahová eddig 40.000 mazsa termény érkezett és még körülbelül ugyanennyit várnak. A Duna menti gazdaságokból uszályokon továbbítják a kendert a dunaföldvári gyárba./MTI/

--- . ---

B 11. kiadás 1959. szeptember 14. 11 óra 55 perc

Kitűnően bevált a szójabab és a kukorica együttes termesztése

15.

A szombathelyi Felszabadulás Termelőszövetkezetben sajátos módszerrel termesztik a kukoricát. Négy sor kukorica mellé két sor szójababot vetettek, 80 centiméter távolságban. A szójabab ugyanis kedveli a zárt levegőt, a kukoricának viszont jobb, ha hézagosak a sorai. A szövetkezetiek tapasztalata szerint a kukorica nem érzi meg az "ellopott sorokat", többet terem, mintha szokásos módon vetették volna. Ugyanakkor a szójabab holdanként 2.500 forint tiszta bevételt ad. A közvetlen anyagi előny mellett számottevő a szója talajjavító hatása is: nitrogén gyűjtő tulajdonsága miatt jobb elővetemény, mintha csak kukorica van a földben.

--- . ---

Január óta minden nap 180.000 tojást adnak el a kiskunsági baromfitenyésztők

1959. szeptember 14.

16.

A Kiskunságban hosszú évek után ismét csúcspontját ért el az aprójószág-tartás: a tyukok száma félmillióra tehető, nem számítva a többi baromfit. A gazdák ebben az évben csak az állami kereskedelemnek 41 millió tojást adtak el: tavaly az egész esztendőben csak 35 milliót értékesítettek. Január óta minden nap 180.000 tojást vásárolt az állami kereskedelem, s legalább ugyanennyi a szabadpiacon értékesített tojás mennyisége. Emelkedett a baromfi-értékesítés is: csupán a földművesszövetkezeteknek 970 mazsát adtak el. A földművesszövetkezetek az őszszel kereken százezer pulykát vásárolnak meg a baromfitartó gazdáktól, s erre a mennyiségre már a szerződést is megkötötték./MTI/

--- . ---

B 12. kiadás 1959. szeptember 14. 13 óra 2 perc

Időjárásjelentés

18.

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 14-én, hétfőn 13 órakor:

A nappali felmelegedés kisse gyengül

Eszak-Európában az északi Jeges tengerről valamint az Atlanti óceán északi részeiről származó különböző hőmérsékleti légtömegek, szeles, esős időjárást okozva gyors egymásutánban haladnak kelet felé. Angliában valamint Közép- és Dél-Európában sok a napsütés és a legmagasabb nappali hőmérsékletek Franciaországban, a Kárpátok és az Alpok vidéken, valamint Olaszországban és a Balkánon elérik a 25-28 fokot. Hazánkban tegnap csak kevés felhő volt és a napsütés hatására 24-27 fokig emelkedett a hőmérséklet. Néhány csepp esőt csak Tokajból és Jósvalőről jelentettek. Az éjszakai lehülés 9-13 fokig terjedt. Budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 19.5 fok volt, a sokévi átlagnál 2.7 fokkal magasabb. Budapesten hétfőn 12 órakor a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás kedde estig: változó felhőzet. Néhány helyen kevés eső. Mérsékelt, időnként élénkebb északi, északkeleti szél. A nappali felmelegedés egy-két fokkal gyengül. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-11, legmagasabb nappali hőmérséklet 19-22 fok között, délkeleten helyenként 22 fok felett.

A Duna vízállása ma reggel: 207 centiméter.

/MTI/

B 13. kiadás 1959. szeptember 14. 16 óra 1 perc

Tanévnyitó az Eötvös Loránd Tudományegyetemen

17.

Hétfőn délelőtt ünnepi tanévnyitó közgyűléssel megkezdődött az Eötvös Loránd Tudományegyetem új tanéve. Az ünnepségen megjelent dr. Nezvál Ferenc igazságügyi miniszter, Molnár János oktatásügyi miniszterhelyettes is.

Dr. Ortutay Gyula rektor beszámolt az elmúlt tanévről és ismertette az új tanév feladatait. Rámutatott: az elmúlt évben az egyetem tanulmányi munkájában, fegyelmi rendjében, a kulturális és sportéletében sokoldalú fejlődés mutatkozott. Az új tantervek általában beváltak. Az egyetem oktatói arra törekedtek, hogy a tanterv céljainak megfelelően minél sikeresebben kapcsolják a marxizmus-leninizmus és a szaktárgyak oktatását, s a hallgatókat önálló gondolkodásra neveljék.

Az új tanévre 589 hallgatót vettek fel. A felvett hallgatók 66.2 százaléka kitűnő és jeles eredménnyel végezte el a középiskolát.

A továbbiakban elmondotta, hogy az egyetemi színpad és az öntevékeny művészeti csoportok munkájában egyaránt örvendetes fejlődés mutatkozott. Az egyetemi sportegyesület, a BEAC 13 szakosztállyal, 680 taggal működött.

Az egyetemi tudományos munkát jellemezve megemlítette: az 1958 évben 45 tankönyv, 387 tanulmány, cikk, hozzászólás, opponensi vélemény, szabadalom jelent meg az egyetem oktatóinak tollából. Ezenkívül egy akadémikus, egy akadémiai doktori és 16 kandidátusi disszertációt készítettek. Az elmúlt évben fokozódott a tudományos diákkörök tevékenysége: 22 diákkör működött. A harmadik országos diákköri konferencián 47 dolgozattal szerepeltek és 30 díjat nyertek az egyetem hallgatói. Az elmúlt tanévben 456 hallgatót avattak doktorrá. Az egyetemen a múlt évben 41 külföldi hallgató tanult.

A rektori beszámoló után gyémánt, illetve aranydiplomát nyújtottak át hét személynek, akik egyetemi tanulmányaikat 60, illetve 50 évvel ezelőtt fejezték be. Gyémánt diplomát kapott: dr. Sugar Jenő, dr. Vermes Béla, aranydiplomával tüntették ki dr. Hajdu Gyulát, dr. Benkő Gyulát, dr. Mező Ferencet, Erdész Ernőt, dr. Balló Rudolfot. A kitüntetettek nevében dr. Mező Ferenc mondott köszönetet.

/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1959. szeptember 14. 17 óra 10 perc

Dr. Münnich Ferenc látogatása az Újpesti Asztalosárugyárban

19.

Dr. Münnich Ferenc, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke Nagy Mária, az MSZMP IV. kerületi pártbizottságának első titkára és Andrásfy Gyula, a IV. kerületi tanács elnökének kíséretében meglátogatta az Újpesti Asztalosárugyárat. Az üzem látogatása után szívélyes beszélgetést folytatott a gyár munkásaival és vezetőivel. /MTI/

A legkeresettebb fővárosi telefonszám a 18-18-60 -
Egy nap alatt 10.846 érdeklődő hallgatta meg a szovjet
űrrakéta hangját

24.

1959. szeptember 14.

A posta tudakozó szolgálata a Magyar Rádió felvételei alapján vasárnap déltől a 18-18-60-as telefonszámon - régebben a szputnyikok jelzéseit is ismerető számon - közvetíti a Szovjetunióban szeptember 12-én felbocsátott és 13-án a Holdra érkezett kozmikus űrrakéta jelzéseit. Azóta a fővárosban az a legkeresettebb telefonszám. Hétfőn délig tehát egy nap alatt, 10.846 érdeklődő hallgatta meg a szovjet űrrakéta hangját. /MTI/

Tanévnyitó a debreceni Kossuth-Lajos Tudományegyetemen

25.

1959. szeptember 14.

A debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen hétfőn tartották az ünnepélyes tanévnyitót. Dr. Sulán Béla, az egyetem rektora mondott ünnepi beszédet, köszöntötte az elsőéveseket, s jó munkát kívánt az egyetem hallgatóinak az új tanévben. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15 kiadás 1959 szeptember 14 17 óra 15 perc

Marcel Erdődi Elek újságíró

26

1959 szeptember 14

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége fájdalommal tudatja, hogy Erdődi Elek, a magyar újságírás egyik érdemes alakja, 70 esztendőskorában vasárnap hosszas szenvedés után elhunyt. A finomtollú, kitűnő hírlapíró, az elmúlt évtizedek során haladó szellemű lapoknál dolgozott. Antifasiszta cikkeiért 1944-ben elhurcolták a Gestapo. Bátor antifasiszta kiállásáért 1947-ben, a magyar szabadságharcban az ezüst fokozatával tüntették ki. A felszabadulás után Kossuth Népe, a Színház és Irodalom, majd a Film-Színház-Luzsika szerkesztőségében dolgozott. A magyar újságírók kezelettel megőrzik Erdődi Elek emlékeit. /MTI/

- o -

Aratják a rizst Heves megyében

27

1959 szeptember 14

Heves megye déli részén, a Tisza menti öntözőberendezések mellett több mint 2000 holdon tartják a rizst. A kártyázás bevétele után most az egész területtel lecsapolják a vizet, sőt a pélyi Petőfi, valamint a Dózsa Termelőszövetkezet már az aratást is megkezdte. A szakemberek szerint a gyakori nyári hóingadozások miatt a termés valószínűleg nagyobb lesz, mint a tavalyi. /MTI/

- o -

Törlik kukoricát a Tura-Tisza közén

28

1959 szeptember 14

Bács megyében, a 250.000 holdas vetésterületen beért a kukorica, s megkezdődött a betakarítás. A termelőszövetkezetek és az egyéni gazdák eddig mintegy 5000 holdalról hozták be a jó közepes termést. /MTI/

- o -

B 16. kiadás 1959. szeptember 14. 17 óra 45 perc

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás legnagyobb tapasztalatcseréje 1.500 állami gazdasági dolgozó és termelőszövetkezeti vezető részvételével - 13.62 mázsás őszi-buza termést takarítottak be. 190.000 holdas átlagban az állami gazdaságok

1. ...
21.

Hétfőn, az állami gazdaságok dolgozóinak napján került sor az Országos Mezőgazdasági Kiállítás legnagyobb szabású tapasztalatcseréje: 1.500 állami gazdasági dolgozó és termelőszövetkezeti vezető érkezett együttesen a kiállításra. A gazdaságok ugyanis meghívták a patronált termelőszövetkezetek vezető embereit is. Reggel 8 órakor a főpavilon előtt Petőházi Gábor miniszterhelyettes, az állami gazdaságok főigazgatója üdvözölte a tapasztalatcsere résztvevőit.

- A tizéves állami gazdaságok ma már a szocialista nagyüzemi gazdálkodás iskolái - mondotta - Petőházi Gábor. - Üzemszervezési tapasztalataik, a nagyüzemi vezetésben szerzett gyakorlatuk feljogosítja, ugyanakkor kötelezik is arra a gazdaságokat, hogy tevékeny részt vállaljanak a termelőszövetkezetek erősítéséből. Az állami gazdaságok dolgozói jól tudják, hogy a mezőgazdaság szocialista építéséhez nem elegendő, ha csak a saját üzemük munkáját javítják. A tapasztalatoknak azt a nagy gyűjteményét, amelyet az elmúlt évtized alatt szereztünk, mi készséggel nyújtjuk át a termelőknek.

Az állami gazdasági dolgozók és a termelőszövetkezeti tagok, vezetők együttesen tekintették meg a kiállítás pavilonjait és gépbemutatóit. Az MTI munkatársa több termelőszövetkezeti elnököt megkérdezett: milyen jelenleg az együttműködés a patronáló állami gazdaságokkal. Koncz Istvánnal, a Nagybereki Állami Gazdaság igazgatójával együtt három termelőszövetkezeti község küldötte jött el. Weinheffer István, a holládi Egyetértés Termelőszövetkezet elnöke elmondottak, hogy az új termelőszövetkezeti falu gazdálkodásának kialakítását, a brigádszervezet megszilárdítását és az időszaki feladatok megoldását rendszeresen segítették az állami gazdasági szakemberek. Egy agronómus állandóan

/folyt.köv./

B 19. kiadás 1959 szeptember 14 17 óra 50 perc

Kezdeődött az őszi szántás-vetés - A gépállomások felkészülten láttak munkához a termelőszövetkezetek tábláin

1959 szeptember 14

20

A nyári mezei munkák zöme lezajlott már: a kapások bálolásánál, a búza aratásánál, betakarításánál és a cséplésnél a parasztság - a gépállomások hatékony közreműködésével - derékasan helytállt. Most a jövő évi kamárnak való megát kell mielőbb, jól elkészített marágyba elvetni. A vidékről érkező jelentések arról számolnak be, hogy az északi országban megkezdődött az őszi szántás-vetés, s a gépállomások megkezdtek, s idejében kijavított gépparkkal, jól felkészülve máris munkába álltak a termelőszövetkezetek tábláin. A közös gazdaságok és a gépállomások együttműködését már jobbra taszik az idén azzal, hogy a termelőszövetkezeti földeken dolgozó traktoros brigádok sokhelyütt tagjai lesznek a termelőszövetkezeteké. Ugyancsak kedvezően hat, hogy szélsekerben megszervezik a két-műszakos munkát a sűrűs őszi szántás-vetés idején.

Beronyó megye gépállomási a herkányi, továbbá a sillei, a szigetvári és a vajszolói körzetben, ahol a legtöbb új termelőszövetkezet alakult, ötvennél több új traktor dolgoznak most, mint a tavaszi vetéskor. A kapásbúzáknak betakarítását 48 burgonyaszedő és 39 répalazító géppel könnyítik meg a termelőszövetkezetekben. Megszerte erősödik az a törekvés, hogy a traktorvezetők rendszeres tákként dolgozzanak a közös gazdaságokban. Az idén tavasszal és a nyár folyamán már több száz gépkezelő vált szövetkezeti taggá és a tapasztalatok szerint ez máris szorosabb együttműködésre, jobb eredményekre vezetett. Az őszi munkák teljes kibontakozásáig a beronyói traktorosok - kivétel nélkül - valahánnyien belépnek több a közös gazdaságba, ahol állandóan dolgoznak. A gépi munkák minőségének javítás érdekében sorra bevezetik a gépek kétféleműszakos üzemeltetését.

Szolnok megye termelőszövetkezeti csaknem négyszázharminc tőlejmunkára jelentették be irányukat a gépállomásoknál, mint az elmúlt év hasonló időszakában. A kapásbúza betakarítása után minden gépállomáson megkezdték a gépek állapotellenőrzését, s a nagyrészt Szovjetunióból érkezett új gépek kipróbálását. A megye gépállomásai az elmúlt hónapokban csak a 300 millió forint értékű mezőgazdasági gépeket kaptak, illetve kaptak a közel jövőben.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20 kiadás 1959 szeptember 14 17 óra perc

/Megkezdődött... I folytatás/ 6. oldal

A tavasszal alakult új termelészövetkezetek a szántásvetés nagy részét géppel végeztetik el. A gépállomások sok új traktorost vettek fel az elmúlt hetekben, több gépállomásra pedig visszahívják a korábban ipari üzemekbe jelentkező szakképzett traktorvezetők t is.

A Győr-Sopron megyei gépállomások 13.000 holdnyi silókukoricabetakarításán dol oznak a termelészövetkezetek határában. Eddig több mint 100 silókombájt állították üzembe. A cukorrépa és burgonya betakarításához ugyancsak megszerződött gépállományal vonultak ki. Jól halad a vetéstelőkészítő talajmunka is. Az idén ősszel 110.000 hold földet vetnek be a gépállomások.

A Békés megyében elsősorban az új termelészövetkezeteknek nyújtanak messzenő segítséget a gépállomások. A jó együttműködés érdekében a gépállomási vezetők, a traktoros brigádok vezetői közös megbeszéléseket tartanak a szövetkezeti gazdaságok irányítóival, s részletesen megvitatják az őszi szántás-vetés és a betakarítás tennivalóit. Jelenleg kéreken 1.100 gép munkálkodik a termelészövetkezeti táblákon. Az őszi munkák sűrű időszakában megszerezte 350 géppel dolgoznak két műszakban. Az elmúlt évekénél jóval nagyobb mennyiségű őszi munkában 450 új gépet alkalmaznak. A Szovjetunióból 70 Bjelorusz traktor, továbbá számos más munkagép érkezett a megyébe.

Bács megye 18 gépállomásának traktorost 260 közös gazdaság több mint 120.000 holdnyi szántóföldjét művelték rendszeresen. Jelenleg több mint félszer-gép dolgozik a vetőszántásnál, s husz vetőgéppel megkezdték a vetést.

Tolna megye 18, tavasszal alakult, a közös munkát most ősszel kezdő termelészövetkezetben fogtak hozzá a kisperecllak összeszántásához, s mindenütt megkezdték az őszi kalászosok alá a talaj-előkészítést. A megyében jelenleg 320 traktor szánt.

/MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21 kiadás 1959 szeptember 14 18 óra perc

Tanévnyitó ünnepség a marxizmus-leninizmus esti egyetemen Kaposvárott

23

1959 szeptember 14

Az ISZEP Somogy megyei bizottsága által Kaposvárott szervezett marxizmus-leninizmus esti egyetemen hétfőn tartották a tanévnyitó ünnepséget. Ünnepi beszédet mondott Szirmai Jenő, a megyei pártbizottság első titkára. /MTI/

- o -

Banka Valéria beszéde

30

1959 szeptember 14

A Magyar Szocialista Függetlenség Központi Bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében veszek búcsút Bölöni György elvtársunktól, a kommunista írótól, a magát egészen a nép ügyének szentelt embertől.

Míg végig nem járja a véső bucsu szavait megtalálni, nehéz egy élet egészét néhány mondatban összefoglalni. Különösen nehéz ez olyankor, amikor egy eseményekben és tanulságokban ilyen gazdag életet zár le a halál pecsétje.

Bölöni elvtársunk megtett útját néhány szóban híven felvázolni talán így lehetne: neki megadott, hogy végigjárja Ády Endre útját. Búcsú lett a végigjárta út az út, amelyen együtt indultak, amelyről a drága barátot a halál leparancsolta, mielőtt eljött volna számára is a vállalt hivatás betöltésének lehetősége.

Bölöni György élete mutatta meg, hogy a nemzet felemelkedésének igaz harcosa, ha a polgári haladás gondolatától indulnak is - előbb vagy utóbb - törvényszerűen el kell jussanak a szocialista forradalom igazi létszámához.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 22 kiadás 1959 szeptember 14 18 óra 05 perc

/Benke Valéria beszéde .. 1 folytatás/

Gg 30

- Bölöni elvtárs megjárta azoknak a gondolkodó és becsületos értelmiségieknek útját, akik nemek és tudnak szembemézni koruk társadalmi valóságával, merik és tudják a megsejtett igazságot felkutatni, a felismert igazságot szolgálni, az élő, fejlődő valósággal haladni.

- Így jute t el a szilágysomlyói nemesi kuriától a munkásotthozokig, a magyarság sorsán való keserű és tehetetlen aggódástól a nép felszabadulását és felemelkedését eredményes tettekkel segítő forradalmi harcig, a polgári demokracizmustól a kommunista eszméiségig.

- Így lett Bölöni György a munkásosztály hű katonája, példamutató kommunista harcos, a né szeretett, feledhetetlen Bölöni elvtársunk.

- "Dzsentri, mágnás, pap és törő családek" országa volt Magyarország akkor, amikor Bölöni elvtárs életútja kezdődött. A magyarság foltése és a polgári haladás gondolata voltak az életét irányító eszmék ezidőt, és ő megértette és életével ismelte a hangosszavu költőnek: Ady Endrénak a tisztelet a gyar csendbe behosító, lelkiismeretébresztő vádjait és forradalmosító biztatásait.

- Adyval együtt harcolt a Tiszák és a Rákosi Jenők gondolatot megölő, népet györtő, nemzetet veszjtő uralom ellen. Ritte, hrdette és élte a nagy költőberát iréit a csendben is készülő forradalomról és ujságírói, írói ténykedésével segítette, hogy fölroborjon a Lázak ifju serege.

- Tudta, hogy - a n ki feljánlott vers szavai szerint:

"Ünnep készül, piros, szabad"

szívesen fogadta ezt az ünnepet: a forradalmat, és szolgálta híven.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25 kiadás 1959 szeptember 14 18 óra 05 perc

/Benke Valéria beszéde... 2 folytatás/ 30

- Szerpe volt már az 1918-s polgári forradalomban, majd a proletárdiktatura kormányának szolgálatát készséggel vállalta. Diplomataként, külföldön, nehéz körülmények között védte a magyar munkásosztály és a dolgozó parasztság igazát.

- Törhetetlen maradt hűség az emigráció keserű éveiben is. Bécsben vezette az emigránsok könyvkiadóját és szerkesztette a Bécsi Magyar Hírűt. Franciaországban kiemelkedő szerepe volt abban, hogy külföldre kényszerített magyarok megmaradjanak a haladás útján. Itt írta megyszerű munkáját Táncsics Mihálról. És itt írta fegyverténynek számító művét: "Az igazi Ady"-t. A hű be rát, a töretlen eszméiség harcos nemesk utbori kötelességet teljesített, amikor Ady igazi alakját felmutatta, a Lorthy-faszizmus kulturális bomlásnak harisító törekvéseitől megvédte, hanem eszmei fegyvert is adott a kezünkbe a forradalmár költő hű ábrázolásával.

- A német megszállás idején a Franciaországi Magyar Függetlenségi Lozgalom egyik vezetőjeként harcolt, fős korában is töretlen erővel.

- Amikor a magyar nép üve, Ady üve és Bölöni üve hazánk felszabadulásával végre győzött, Bölöni elvtárs kommunista pártunk tagjaként harcolt a közélet és az irodalmi élet frontjain a teljes győzelemért, hazánk felemelkedéséért. Sok fontos poszton láttuk és tanultuk meg tisztelni a pártos íróit és irodalompolitikusait.

- Népünk nagybecsülését és háláját a Kossuth-díj és több kitüntetés juttatta kifejezésre.

- El te töretlen vonalához volt hű Bölöni elvtársunk, amikor az ellenforradalom viharában is szilárdan és megingathatatlanul állt.

- A "Lagyerkodóknak, költővölknak" fellet sok bátor szavával, tettevé l mert föl évszázada ismerte és nevetett: nacionalista vádjait, amikkel ki okarják tudni a magyarságból az igaz forradalmárokat, kerunk igaz hozofitait és forradalmárait, az internacion listákat is.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24 kiadás 1959 szeptember 14 18 óra 05 perc

/Banke Valéria beszéde... 5 folytatás/ 14. 30

- Hirdette életével az utolsó három év harciban Ady ma is élő szöveinek igazát:

"Ki minket üldöz, szívét vágja ki,
Ki minket nem ért, önmagát gyalázza,
Mert ott vagyunk mi innár mindenütt,
Uj a világ nálunk is már, hosszánna."

- Élete abban telt, hogy ezt az új világot kibarcolja, megvívja, gazdagítsa.

A művészi és emberi elhivatottság, teljes és feltétlen odaadás, az egyszerűség, szoronyosság, az elvi következetesség példájaként őrizzük meg emlékét.

- Elvtársai, barátai, tanítványai, tisztelői tovább építik azt a művet, amelynek utolsó percéig oly fáradhatatlan és kiváló munkása volt.

- A Központi Bizottság és a Kormány nevében kegyelettel hajtja ma előtti a forradalmi munkásságát. /MTI/

- o -

Magyar küldött a Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetségének titkárságának pekingi ülésén

k Fm Gg
29

1959 szeptember 14

A Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetségének titkársága szeptember 10-án Pekingben ülést tart. A kínai jogászszövetség ez alkalommal meghívta a DJNSZ delegációját, hogy vegyen részt a Kína felszabadulásának tizedik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségen. Magyar részről dr. Benedek Jenő, a Magyar Jogászszövetség fő titkára utazott Pekingbe. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25 kiadás 1959 szeptember 14 19 óra 05 perc

Orbán László nyitotta meg a székesfehérvári esti egyetemet

1959 szeptember 14

32

A székesfehérvári városi tanács negyteremben hétfőn ünnepélyesen megnyitották az esti egyetemet. Orbán László, az ISZP Központi Bizottságának tagja tartotta a megnyitó előadást. /MTI/

- o -

Vietnami államférfiak választávirata magyar államférfiaknak

1959 szeptember 14

33

Kádár János elvtársnak, az MSZMP Központi Bizottság első titkárának,

Dobi István elvtársnak, az Elnöki Tanács elnökének,

Műnnich Ferenc elvtársnak, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének,

Budapest.

Dolgozók Pártja Vietnami Demokratikus Köztársaság kormányának és nemzetgyűlésének, valamint a vietnami nép és a magunk nevében fogadják őszinte köszönetünket azokért a testvéri jókívánságokért, amelyeket a Vietnami Demokratikus Köztársaság kikiáltásának 14. évfordulója alkalmából hozzánk intéztek. A vietnami nép mindent megtesz, hogy minden területen elhelyítse a magyar és a vietnami nép testvéri, megbonthatatlan barátságát. Ez a barátság fontos tényezője Észak-Vietnamban a szocialista építés győzelmének és a nemzet újraegyesítésének. Kívánjuk, hogy a magyar nép, a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével számos új sikert érjen el a szocializmus építésében.

Ho Si Minh
Vietnami elnöke, a Vietnami Demokratikus Köztársaság elnöke,
Ton Duc Thanh,
Vietnami Demokratikus Köztársaság nemzetgyűlése állandó bizottságának elnöke

Pham Van Dong,
a VDK miniszterelnöke. /MTI/

/ Dolgozók Pártja

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25 kiadás 1959 szeptember 14 19 óra 15 perc

A kormány elnökének v. csorája V.J. Sukselainen finn miniszterelnök tisztelőre

1959 szeptember 14

54

Dr. Linnich Ferenc, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke vasárnap v. csorát adott V.J. Sukselainennek, a Finn Köztársaság miniszterelnökének tisztelőre. A v. csorán részt vett Pu Jo. Friyes külügyminiszterhelyettes és a Külügyminisztérium több vezető munkatársa. Megjelent Toivo K. Haikkilä, a Finn Köztársaság budapesti ügyvivője.

V.J. Sukselainen finn miniszterelnök háromnapos magyarországi tartózkodás után hétfőn reggel elutazott. /MTI/

- o -

Időjárásjelentés

50

1959 szeptember 14

A Meteorológiai Intézet jelenté szeptember 14-én délután 18 órakor:

Várható időjárás kedő esti:

Változó felhőzet, néhány helyen kevés eső. Időnként élénkebb északi, északkeleti szél.

A nappali felmelegedés egy-két fokkal gyengül. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 19-22 fok között.

A Dunas vizállása hétfőn délután 17 órakor: 20,5 centiméter. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27 kiadás 1959 szeptember 14 19 óra 16 perc

Hegyven évi földalatti munka után nyugdíjba megy Kusz János, az országos hírv. komlói v. járási

1959 szeptember 14

55

Kusz Jánost, a komlói Kossuth-bánya sok termelési sikert aratott frontmesterét, országsszerte sokan ismerik. Ennek idején ő indított el Komlón a munkaversenyt, s egyetlen műszakon őt és fél végzetlen szénát termelt. Munkamódszeréről sokat írtak a lapok, szovjet bányászok is ellátogattak hozzá, hogy megismerkedjenek munkájával. Azóta állandóan részt vett a versenyben és az idén is az év elejétől számítve szántiz százalékos átlag-eredményt ért el csapatával. Karakén ötzer oszla szénát termeltek tervon felül.

Kusz János sokat foglalkozott a fiatalokkal, az új bányászok nevelésével. A Hevelj új bányászt mozgalom kezdetkor elsőként alakított fiatalokból brigádot. Évente 10-15 új v. járási került ki keze alól. Jó kedél. ért, fáradhatatlan segítőkészségéért dolgozó-társai szeretik, megbecsülik. Jó munkájáért három kormány és népi miniszteri kitüntetést kapott. Hatszszor volt dírtokában az ország legjobb v. járásiának kijáró vándorzászló.

Hegyven évi földalatti munka után, 55 éves korában most nyugdíjba megy. Szombaton szállt le utoljára "sichtre". Most szabadságát bányász v. járási társával a szarvasbővéstől hangos mecsaki erdőben tölti el. Innen visszatérve végigjárja a bányabeli munkahelyeket, a bucsuznik régi harcostársait. A Kossuth-bányai párt- és szakszervezet, az új vezetőség és munkatársai, tisztelői bensőséges ünnepségen bucsuznik el a kiváló bányásztól, aki ezután megkezdte jól megérdemelt pihenését. /MTI/

- o -

Tanévnyitó az Agri Pedagógiai Főiskolán

1959 szeptember 14

58

Az Agri Pedagógiai Főiskolán hétfőn tartották az idei tanévnyitót. Az ünnepségen dr. Fém. di. Lajos igazgató mondott beszédet. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2 8 kiadás 1959 szeptember 14 10 óra 10 perc

Az Uránia csillagvizsgálóban hétfőn est távcsővel keresik az úrrakéta bocsapódásának nyomát

1959 szeptember 14

37

Az Uránia csillagvizsgáló munkatársai a Magyar Tudományos Akadémia csillagvizsgáló intézete által a Haldon észlelt bocsapódás helyét hétfőn este husz centiméteres távcső segítségével keresik. Amennyiben jó lesznek a látási viszonyok és ha a bocsapódás nyomát körülbelül egy kilométer átmérőjű, akkor minden remény megvan arra, hogy sikerül az úrrakéta nyomát megtalálni. /MTI/

- o -

Megnyílt a zalaegerszegi marxizmus-leninizmus esti egyetem

1959 szeptember 14

39

Az MSZMP Zala megyei bizottsága az idén első alkalommal rendezte meg a marxizmus-leninizmus esti egyetemet. A hároméves tanfolyam ünnepélyes megnyitóját hétfőn tartották Zalaegerszegen. A hallgatókat Varga Gyula, a megyei pártbizottság titkára üdvözlölte. /MTI/

- o -

Budapestre érkezett a Finn Népi Demokratikus Uniójának küldöttsége

1959 szeptember 14

40

A Hazafias Népfront Országos Tanácsának vendégeként hétfőn délután Budapestre érkezett a Finn Népi Demokratikus Uniójának küldöttsége. A küldöttség vezetője Toivo Anttonen, az Unió végrehajtó bizottságának tagja, Kerkkila város polgármestere. A delegáció tagjai: Erkki Tabell, az Unió Turku körzeti titkára, Aimo Haapanen, az Unió szervezeti titkára, Antero Mustonen, az Unió lapföldi szervezetének titkára, Kullervo Kuukonen, az Unió Kuopin körzeti lapja, a Kansan Sana kiadója.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29 kiadás 1959 szeptember 14 10 óra 10 perc

Budapestre érkezett...1.. folytatása/
40

A küldöttséget a nyugati pályaudvaron Szatmári Nagy Imre, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára, Schütz Árpád, a Hazafias Népfront budapesti bizottságának titkára és a népfront több vezető munkatársa fogadta. A vendégeket Szatmári Nagy Imre köszöntötte, az üdvözlésre Toivo Anttonen válaszolt.

Toivo Anttonen az MTI munkatársának elmondotta: Nagy örömmel tettünk eleget a Hazafias Népfront Országos Tanácsa meghívásának. Mintegy két hétig tartó utunkon közlekedésről szeretnénk megismerni a Hazafias Népfront munkáját. Biztosak vagyunk abban, hogy látogatóink hasznos tapasztalatokat szereznek s közülük többen minden bizonnyal később is tudunk használni munkánkban.

Aimo Haapanen, az Unió szervezeti titkára a Hazafias Népfront és a Finn Népi Demokratikus Uniója kapcsolatáról beszélt. Örömmel emlékezünk arra - mondotta - hogy 1958-ban Uniónk ötödik kongresszusán jelen voltak a Hazafias Népfront képviselői: Szatmári Árpád és Francsényi-Ladányi Imre, valamint arra, hogy Ortutay Gyula, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára, - aki tavaly a Finn-Ugor Társaság fennállásának 75. évfordulója alkalmával járt hozzánk - felkérte az Uniót is. Küldöttségünk mostani látogatásától azt várjuk, hogy a Hazafias Népfront és a Finn Népi Demokratikus Uniójának kapcsolata tovább szélesedik, szorosabbá válik, s egyben elősegíti mindkét ország dolgozóinak barátságát, a haladásért, a békéért. /MTI/

- o -

Megnyílt az OTP első üzemi kirendeltsége Szolnokon

1959 szeptember 14

41

Szolnok megye legtekercsesebb városában, a Jászberényi Fémnyomó és Lemezárugyárban hétfőn megnyílt a megye első üzemi OTP kirendeltsége. A tervek szerint a mártfi Tisza Csapógyárban hasonló kirendeltséget állít fel az Országos Tekercsnyomóipari Intézet. /TI/

- o -

B 30 kiadás 1959 szeptember 14 20 óra — perc

A magyar nép köszönti a szovjet tudomány ragyogó sikerét

1959 szeptember 14

31

A fővárosban és vidéken a szovjet holdrakéta célbeérkezése foglalkoztatja az üzemi munkásokat, a tudomány embereit, s a szántóterületek szorgos művelőit egyaránt. Budapestten percek alatt elkopódtak a Népszabadság különkiadásait, szóban, telefonon ezernyi kérdés felmerült a csillagászok. Vas megye üzemeiben hétfőn mindenütt röpgyűléseket tartottak és üdvözlő táviratokat küldtek a szovjet nagykövetségnek, a Szombathelyi Csepő-gyár dolgozói táviratukban a következőket írták: "A történelmi esemény bizalommal tölti el üzemi minden dolgozóját, s egyúttal arra serkent minket, hogy teljesítsük a termelésben vállalt kötelezettségeinket." Szombathely város dolgozói örömmel és lelkesedéssel kifejezésüköppen hétfőn este fáklyás felvonulást rendeznek. Borsodban a szovjet nép a győzelmet a földmérésről beszélték a tárnokok siető bánászok, a Martin-kamencék mellett az olvasztárok és a rajzasztalok fölül hajolva a mérnökök. További szaktájékoztatóról a TIT Borsod megyei szervezete is gondoskodik. Mint Szabó Gyula tanár, a csillagászati szakosztály vezetője közölte, rövidesen megkezdik a rakétára vonatkozó tudományos adatokat, az észlelések adataival együtt, s ezek alapján már a közeli napokban előadásokat rendeznek a nagyobb üzemekben. A MTE SZ fizikai és a matematikai tudományos egyesülete a középiskolai tanárok, mérnökök részére tart majd előadásokat.

Baranyában hétfőn reggel a munkások indulók egyetlen beszédtemája az volt, miképpen várták vasárnap este az előjelzett pillanatot. A csaknem 900 leányt, asszonyt foglalkoztató Pécsi Besztergályban egyöntetű érdeklődést váltott ki a világtörténelmi esemény. A gyár asszonyai előadásokon, könyvekkel kívánják bővíteni ismereteiket, hogy jobban érthessék és továbbra is figyelemmel kísérhessék a kozmikus térség kutatásainak eredményeit. Palotányi Jánosné varrónő elmondotta, hogy a szovjet technika ragyogó sikere csak megerősítette benne és asszonytársaságban azt a gondolatot, hogy a Szovjetunióval a békét és a nyugodt életet szolgálják. Győrött vasárnap este megtelt a művelődési otthon tetőterasza, ahol nemrégiben állították fel a Wilhelm Pieck Vagon- és Gép-gyár dolgozói által készített tükrös tévesztvet.

/folyt. köv./

B 31 kiadás 1959 szeptember 14 20 óra — perc

A magyar nép... I. folytatása

31

A gyár csillagászati szakkörének vezetője, Szitter Béla elmondotta, hogy megfigyelésüket fátvolfelhők zavarták, s a rádió éjjeli híradásából ért sültek a világraszoló sikeréről. Az amatőr csillagászok és az érdeklődők a következő estéken is összegyűlnek a téveszt körül, hogy tanulmányozzák a Föld felszínét.

Rakétatechnikával rövidesen megvalósítható az időjárás részleges megváltoztatása

Westsik Vilmos Kossuth-díjas tudós, mezőgazdasági tudományok doktora a következőkben nyilatkozott a nagy eseményről: Véleményem szerint - mondotta - a második szovjet holdrakéta Holdra érkezése a világ minden társadalmi rétegeire szentációja. Ez mindennél jobban hirdeti a nagy társadalom összefogásának eráját, tudományának magas fokát, a siker önbizalmát ad minden alkotó kívánó, békés embernek. Nem kétséges, hogy a Szovjetunió ért el elsőként a szellemi fejlődés eddigi legmagasabb fokára és kitűzte lobogóját a Földünkötől több mint 375.000 kilométer távolságban, a Föld felszínén. Engem, mint mezőgazdasági tudományt foglalkozót, kiváltképp nagy örömmel tölt el ez a hatalmas siker, mert ebben látom hazám és a szocialista országok mezőgazdasági fejlődésének további lehetőségeit is. Levegők gyűződve arról, hogy rakétatechnikával rövidesen megoldják az időjárás részleges megváltoztatását. Gondolok itt olyan rakéták fel-lövéséről, amelyek nyomán eső zudul majd a földre csapály idején.

Bámulatos szilikátkémiai eredmény

Kossuth-díjas

Berecsky Endre prof. szor, a veszprémi Veszprémi Egyetem szilikátkémiai tanszékvezetője nyilatkozta a szovjet szilikátkémikusok bámulatos felkészültségéről beszélt. Mint mondomta, a rakéta anyagának jellegétől függően a minőségben fellépő, 3000 fokos hőmérsékletet. Ez a hő-tönkrítés az általunk ismert legjobb acélt, sőt a legkeményebb kerámiát anyagot is.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32 kiadás 1959 szeptember 14 20 20 óra perc

/A magyar nép... 2 folytatása/ 31

Ugyancsak feltűnő, hogy a műszerek kifogástalanul dolgoztak a nagy hőmérséklet ellenére. Ebből arra következtethetünk, hogy a műszerek burkolására használt kerámiaanyag a hihetetlenül nagy hőingadozásokat is jól bírja. A professzor elmondotta, hogy a sorozatos amerikai rakéta-küldéseket nem utolsósorban az okozza, hogy a tengerentúli tudósok még nem állítottak elő megfelelő minőségű kerámia-anyagot.

A természettudományok még szélesebbkörű hazai művelésére van szükség

Dr. Budó Agoston Kossuth-díjas fizikusprofesszor, a Szegedi Tudományegyetem természettudományi karának dékánja nyilatkozatában a következőket mondotta: Nem véletlen, hogy a két technikai világsiker a Szovjetunióban született, és anélkül, hogy más nemzetek tudományos erőfeszítéseinek értékét csökkenteni kívánnánk, elmondhatjuk, hogy a siker alapja az a szeretet és megbecsülés, amelyben a szovjet nép és vezetői a tudomány és technika művelőit részesítik, valamint az a bőkezűség, amellyel a korszerű kutatások anyagi feltételeit biztosítják. Mindenki számára elképzelhető, hogy a Hold "eltalálása" igen bonyolult feladat volt, hiszen a cél is, a kilövőhely is kozmikus sebességgel mozog. Mindenki elismeri, hogy ezt a bravuros feladatot csak egészen kiváló felkészültségű szakemberek szivós munkája oldhatta meg. Ezt azért hangsúlyozom, hogy felhívjam a figyelmet a természettudományok még szélesebbkörű hazai művelésére, az oktatás fontosságára és az önképzés jelentőségére. Aróvidesen hozzáférhető felbecsülhetetlen adatok után nyilvánvaló, hogy több tekintetben meg kell majd változtatnunk a világürről alkotott eddigi elképzeléseinket.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33 kiadás 1959 szeptember 14 20 óra 31 perc

/A magyar nép... 3 folytatása/ 31

A tudományos kutatás új tervterveit nyitják meg

A miskolci Műhíziipari Műszaki Egyetemen dr. Csókás János egyetemi tanár, a geofizikai tanszék vezetője a következőkben vélekedett: A célba ért űrrakéta megtarvizása, elkészítése, elindítása és vezérlése olyan hatalmas technikai felkészültséget jelent, amire a Földön eddig még nem volt példa. A Szovjetunió előtt tudományos és technikai teljesítmény szempontjából nincs határ. A rakéta a tudományos kutatás új tervterveit nyitja meg, hatással lesz a finomechanika, az automatizálás fejlődésére, de a technika más ágaira, így a bányászatra, a kohászatra, a gépjáratásra is. A kozmikus tér és a Hold megismerésén túl felvilágosítást kapunk a Föld felszíne felett le és loo kilométerre keringő elektromos áramokról, amelyek a Föld kérgében folyó áramokkal is kapcsolatban vannak. Ezzel a nyersanyagkutatás módszereiben is új ismeretekre teszünk szert.

Naponta többszázan keresik fel a csillagvizsgálókat - Ismeretterjesztő film készül a szovjet űrrakéta útjáról

A Magyar Tudományos Akadémia Széchenyi hatvani csillagvizsgáló intézetét és az Uránia Barutató Csillagvizsgálót reggeltől késő éjszakáig többszáz érdeklődő keresi fel telefonon, vagy személyesen. Öregok, fiatalok, a legkülönbözőbb foglalkozásuk intéznek kérdéseket a csillagvizsgáló munkatársaihoz. Igen sokan érdeklődtek és érdeklődnek a Holdnak a Földtől való távolságáról, a bolygók mozgásáról és különböző szakmai felvilágosításokat kérnek.

Az Uránia csillagvizsgáló intézet tájékoztatása szerint a Budapest Filmstudio a csillagvizsgáló munkatársainak segítségével napokon belül ismeretterjesztő filmet készít a szovjet űrrakéta útjáról és becsapódásáról. A felvételeket makettek és egyéb technikai megoldások segítségével készítik.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34 kiadás 1959 szeptember 14 20 óra 45 perc

/A magyar nép... 4 folytatás/

31

A szovjet űrrakéta, - a béke újbb támaszpontja

A Gamma Gyár műhelyében vitázó csoportok tárgyalták hétfőn reggel a történelmi jelentőségű eseményt, a szovjet űrrakéta célbeérését. Hiányos ismereteivel is szinte mindenki tudományos esillogászati kérdéseket foglalt fel, a hozzáértőbbek, mint például Papp Istvánné, a gyár matematikusa, Homoki László mérnök és mások, papíron próbálták felvázolni a Föld, a Hold és a rakéta pályáját. Az embereket leginkább a célzás rendkívüli pontossága ejtette bámulatba. A vitában sehogyan sem tudtak választ találni arra, hogy csak az indítás percében, vagy a további röppályán is irányították-e a rakétát, s a célzásnál milyen módszereket alkalmaztak. Bártfai Sándor, Pálincás János és a szerelők sok más dolgozója tudományos előadás szervezését kérte a szakszervezettől, ahol alaposabban megismerkedhetnek az űrhajózással. Pálincás János műszerész elmondotta:

- Az első szputnyik fellövése óta nagy érdeklődéssel kísérem a szovjet rakéta technika fejlődését. Egy ízben saját szememmel is sikerült megfigyelnem a Duna felett a csillogó mesterséges holdat. Hónapok óta vártam erre a napra, amikor az első rakéta a Holdra száll, s úgy érzem, hogy v. sárnap este 10 órakor a világ menetének új szakasza kezdődött. Pár hónappal ezelőtt a Filmújságban egy régi, husz évvel ezelőtt készült fantasztikus filmet láttam, amelyben egy emberi kéz alkotta gép eljutott a Holdra, s felemelő érzés, hogy ennek megálmodott, s annakidején szinte elérhetetlennek vélt eseménynek most tenünk lehetünk. Hirtelen nagy eredménynek tartom a Hold elérését és csak eszedálni tudom a szovjet tudósok, mérnökök felkészültségét, tudását, akaratosságát, amelynek semmi sem elérhetetlen. Bizonyos vagyok benne, hogy a szocialista embereknek ez a nagy alkotólendület továbbra is az élet minden területén előbbreviszi a társadalmat, boldogságot, békét hoz az embereknek. Bizonyára a nyugati országok dolgozóiban is ugyanazokat az érzéseket kelti a szovjet űrrakéta, amely a béke újbb támaszpontja. Bizonyosban, hogy a szovjet emberek tisztellete, alkotásuk népszerűsége, a két államfő küszöbönálló találkozásán is érzteti hatását.

/Fol.t. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35 kiadás 1959 szeptember 14 20 óra 45 perc

/A magyar nép... 5 folytatás/

31

Vélemények a szovjet tudomány új teljesítményéről

A Déli pályaudvar forgalmi irodájában a távirörgépek zokkolása közben beszélt Komáromi György ügyeltes forgalmi tiszt arról, hogyan vélekedik az űrrakétáról?

- Légi elgondoln is esodálatos, hogy ez a jövőbeni "közlekedési eszköz" majdnem négyszáz ezer kilométeres utat tett meg mintegy 33 óra alatt - egy perc késséssé! A fantasztikus sebesség t figyelmeztetvéve, a pontosságának eddig soha meg nem látott tökéletessége, egész egyszerűen - tegnap este óta, amikor a rádióban meghallottam - hatálmába ejtett.

- Talán az a véleményem - esztakozott a beszélgetés a Kuti József állomásfőnök - az utazásnak, pontosabban a viláőr-utazásnak belátható időn belül már nem lesz akadály. A világűr-légipályaudvarok a regény lapjairól kilépnek a valóságba.

A pályaudvar előcsarnokában a Fehérvár felé induló vonatra várakozott a Hidápitó Vállalat két gépész, Juhász Mihály és Vámos Lajos. Elmondották, mint gépészek, igen nagyra értékelik a rakéta konstrukcióját.

- Pilóta voltam - jegyezte meg Juhász Mihály - és bizony előfordult, hogy a géppalával vacuumba - légüres térbe kerültem. Ezzel azt akarom mondani, hogy ilyenkor pontosan megadott iránytól bizony el kellett térnem. Nem kétséges előttem, hogy a kozmikus rakéta ezekkel a vacuumokkal is sikeresen megbirkózott - és ami a tudomány legnagyobb diádala - nem tért vissza el kijelölt céljától. Ehhez a gondolathoz kapcsolódón, amikor szeretném elmondani, hogy a rakéta célja tudományos, a békét és a haladást szolgálja és a további rakétáknak is ezt kell szolgálnia.

Kovács Gábor ~~Fehérvár~~ Sári községből következőképp n vélekedik:

/Fol.t. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35 kiadás 1959 szeptember 14 21 óra 40 perc

/A magyar nép... 6 folytatása/ i Sr/Sr /Sr Sr
31

- A Holdra Tsz egyszerű dolgozó pa-
rosztja vagyok - így mondja - és tele vagyok a mezőgaz-
dasági vásáron látottakkal. Ehhez aztán, most hazautazá-
som előtt jött ez a szovjet rakéta. Sári község ide 90
kilométer. Ha kiszámítom, hogy az űrrakéta ezt az utat
annyi idő alatt tette meg, amennyi ideig én még kilencig
sem számolok, akkor csak azt mondhatom, ilyen még nem
volt a világon. A tudományban - és ezt mondtam a vásáron
a komárnak - igen csak az első helyre kerültek a szovjet
emberek. /MTI/

- o -

Mesterséges bolygók segítségével ki lehet építeni a
televízió világhálózatát - lehetőség nyílt olyan raké-
ták szerkesztésére, amelyek a Holdon leszállva nem sé-
rülnek meg és jelzéseket is tudnak adni

1959 szeptember 14

I Sr/Sr /Sr Sr
35

A Magyar Űrhajózási Intézőbizottság tag-
jai a szovjet űrrakéta útját felbocsátásától egészen a
Holdra jutásig figyelték. Magyarországon Budapesten ki-
vül Baján és Szombathelyen is folytak megfigyelések. A
Szovjetunióból érkező adatok alapján a magyar Űrhajózási
szakemberek, csillagászok, mérnökök és geofizikusok min-
denkor helyesen számították ki az űrrakéta pályáját és
mozgását a világűrben. Bár a rakétából kibocsátott nátri-
umfelhőt az időjárás miatt a megfigyelőállomások nem ész-
lelték, viszont annál értékesebb volt megfigyelésük, ami-
kor a rakéta elérte a Holdat.

Ez az eredmény - állapították meg az űr-
hajózási szakemberei - megteremtette annak lehetőségét,
hogy a Naprendszer bolygóira a jövőben automatikus mérő-
berendezéseket juttathatunk el. A mérési eredmények leho-
tóságot tesz, hogy a tudomány pontosan megismerje Földünk
bolygótársai felületének fizikai viszonyait, légköri
összetételét, elektronos és mágneses tulajdonságait.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37 kiadás 1959 szeptember 14 21 óra 35 perc

/Mesterséges bolygók... folytatása/
35

Ezek az adatok felbecsülhetetlen segítséget nyújtanak
bolygórendszerünk kialakulása kérdésének megoldásában is.
Ezen túlmenően pedig már el lehet mondani, hogy meg-
teremtődött az alapja annak, hogy az ember személyesen
is meggyőződjék a világűr jelenségeiről.

Valószínű, hogy a szovjet konstruktőrök
rövidesen olyan rakétát szerkesztenek, amelynek a Hold-
dal, vagy a Naprendszer más égitestével való találkozá-
sa nem vezet a rakéta pusztulására. Az ilyen berendezések
lehetőséget nyújtanak arra, hogy a vizsgált égitest felü-
letének és légkörének kémiai összetételét is pontosan meg-
lehet állapítani.

Igen nagy szerepet játszik a rakéták fel-
bocsátásában a távirányítás kérdése, ami a most felbocsá-
tott űrrakétánál sikerült a szovjet mérnököknek. A táv-
irányítás megvalósításával a későbbiekben lehetővé vá-
lik olyan mesterséges bolygókra a felbocsátása, amelyeket
a gyakorlati életben, így többek között a televízió nap-
zetközi hálózatának kiépítésében lehet felhasználni.
Több ilyen bolygónak a Föld körüli keringése megteremti
a televízió világhálózati adásainak láncolatát. /MTI/

- o -

Felhívás

1959 szeptember 14

49

A rendőrség elfogta Cséke Istvánné, szü-
letett Kis Kónia, 25 éves foglalkozás nélküli, budá-
pesti lakost, aki az elmúlt hónapokban különböző csalá-
soktól és lopásoktól követett el. Elvezett körülbelül 165-
170 centiméter magas, testsúlya körülbelül 100 kilogramm,
rövidre vágott platinaszőke haját visel. Rendőrség fel-
hívja mindazokat, akiket a fenti nő és személyleírásu
nő megkárosított, a 115-424-es számú telefonon tegyenek
bejelentést. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40 kiadás 1959 szeptember 14 21 óra 45 perc

/Nagy részvét mellett...2.folyt/

Szekcsits Árpád az újságíró-társadalom nevében emlékezett meg Bölöni Györgyről. Elmondotta: az újságíróknak különös büszkesége, hogy pályatársai lehetnek, s eszményképüknek tarthatják őt, akinek tiszta tolla, mindig az igazat írta; a népek, az eszrők, a harcok igazát. Tollából, írásaiból világosság és emberség áradt.

- Két kioltthatatlan fátyla fénye világít emléke felett: Agyról és Tincsiéről írott két könyve. Elmánk és szívünk megőrzi őt, - mondotta végül - a bátor bajvivőt, a népéhez és meggyőződéséhez hűséges irástudót, s az igaz, tántoríthatatlan elvtársat.

A barátok, ismerősök, Ady kortársak nevében Földessy Gyula búcsuzott az elhunyttól.

A gyászszertartás az Internacionálé hangjaival ért véget. A gyászolók a Fővárosi tanács által adományozott díszsír helyhez kísérték a koporsót, amelyet eltorítottak az állami és társadalmi szervek, a hozzátartozók, barátok, ismerősök, tisztelők koszorúi, az emlékezés virágai.

x x x

& Np Bölöni György teremtésére a Román Népköltészet Irószövetségének képviselőjében hazánkba érkezett Eugen Jaboleanu állami-díjas költő, akit a közel múltban tüntetett ki a Magyar Pan Club emlékéremmel. Bölöni György romániai tisztelői nevében a nyitánytál koszorút helyezték el Alexandru Bulcan, a Román Kulturális Kapcsolatok Intézetének alelnöke és Eugen Jaboleanu költő. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás 1959 szeptember 14 1 óra 15 perc

Ünnepélyes tanévnyitó az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemen

1959 szeptember 14

46.

Az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemen hétfőn délután tartották az ünnepélyes tanévnyitót, amelyen megjelent dr. Csizmadia György, a közlekedés- és postaiügyi miniszter első helyettese, Molnár János művelődési és Lux László építésügyi miniszterhelyettes.

Rados Kornél rektor megnyitó beszéde előtt a jelenlévők hatalmas tapsal fogadták azt a bejelentést, amely szerint az egyetemhez érkezett iróslat szerint az ünnepély résztvevői táviratban üdvözlik a szovjet tudomány minden eddiginél nagyobb eredményét, s a táviratot eljuttatják a Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottságához.

Rados Kornél rektori megnyitójában hangsúlyozta, hogy a marxista-leninista ideológia ismerete a szocialista szellemű mérnökképzésnek is alapfeltétele. Az elmúlt évben jelentős eredmények születtek az ideológiai képzésben, pártunk és államunk vezetői is tartottak előadásokat az egyetemen, s az új tanévben további fejlődés várható. Az ideológiai képzéssel párosul az oktatási színvonal fejlesztése is. A rektor nagy elismeréssel emlékezett meg az egyetem hallgatóinak nyári munkájáról a Hónásokban, Tokajhegyalján és Pácsott. Bejelentette, hogy az egyetem oktatási felszabadulásunk 15. évfordulójára tudományos ülészeket rendeznek. Az elmúlt tanévet mérlegelve elmondotta, hogy minden végzett hallgató elhelyezkedését biztosították. Javultak az egyetem nemzetközi kapcsolatai: az elmúlt tanévben száznál több külföldi vendég járt itt, hatvan oktató utazott tanulmányutakra más országokba.

/folyt.köv./

B 42. kiadás 1959 szeptember 14 21 óra 50 perc

/Ünnepélyes...folyt/

46.

A hallgatók nagy csoportja a nyáron külföldi termelési gyakorlaton vett részt. Az új tanévben még nagyobb lehetőség nyílnak külföldi tanulmányutakra. A rektor hangsúlyozta, hogy az egyetem és az ipari kapcsolata ki kell bővíteni, az oktatók és az üzemi szakemberek sok segítséget nyújtanak egymásnak. Többek között meg kell említeni, hogy az új tanévtől kezdve földművelésügyi szakokkal gazdagodott a mérnöki kar.

A megnyitó beszéd után Fülöp Dénes, az egyetem pártszervezetének titkára és Bartók Miklós, a KISZ-bizottság titkára szólt a tanárokhoz és a hallgatókhoz, majd az első évesek fogadalmat tettek. Az ünnepség végén 14 idős mérnöknek nyújtották át az arany-, illetve a gyémánt-diplomát.
/MTI/

Tanévnyitó a tanácsakadémián

1959 szeptember 14

50.

Szeptember 14-én ünnepélyes tanévnyitót tartott a tanácsakadémia. Mintegy 550 első- és másodéves hallgató előtt dr. Varga András, a forradalmi munkás-paraszt kormány titkársága tanácsszervek osztályának vezetője mondott megnyitó beszédet. Elmondotta, hogy a párt és a kormány nagy gondot fordít arra, hogy a választott tanácsai vezetők szakszerűen, hozzáértően intézzék a dolgozók ügyeit. A falu, a város kulturált vezetése sokoldalú politikai, gazdasági és államigazgatási ismereteket kíván. A tanácsai vezetők politikai-szakmai felkészültségének fokozása különösen fontos most, a mezőgazdaság szocialista átszervezésének idején.

/folyt.köv./

B 43. kiadás 1959 szeptember 14 21 óra 50 perc

/Tanévnyitó...folyt/ i T. H.

50.

Olyan vezetőkre van szükség, akik az önkéntesség, a törvényesség tiszteletben tartása mellett segíteni tudják a dolgozó parasztokat az egyedüli helyes út megválasztásában is. Kormányunk már megteremtette az alapjait annak, hogy a tanácsok gazdasági önállóságukra támaszkodva a helyi anyagi eszközök, erőforrások és lehetőségek birtokában a termelészövetkezetek további fejlesztését és gazdasági megszilárdítását elősegítsék, fokozottabban kiolgyítsák a lakosság helyi szükségleteit.

Állami életünk demokratizmusának további szélesítése szorosan összefügg a választott vezetők politikai-szakmai képzettségének növelésével. A tanácsfunkcionáriusok munkáját a szocialista törvényességnek kell áthatnia. Látniuk kell, hogy a helyi politikát nem lehet elkülöníteni a központi politikától. A tanácsai vezetők e követelményeknek csak úgy felelhetnek meg, ha magatartásukat, tevékenységüket még fokozottabban áthatja a közéleti tisztaság, a dolgozókkal való szinte udvarias és emberséges viszony megteremtése, önzetlen önfeláldozó munka, felelősségteljes életmód. A tanácsakadémiára fokozottabb felelősség hárul, hogy hallgatóit lelkiismeretesen felkészítse a jelentős feladatok megoldására. /MTI/

↳ A helyi érdekeknek összhangban kell lenniük az országos érdekekkel.

Szovjet mezőgazdasági gépszerkesztő véleménye a magyar gépekről

1959 szeptember 14

45.

Hátfőn a Szovjetunió mezőgazdasági minisztériumának küldöttként a 63. Országos Mezőgazdasági Kiállításra Vászár megtekintésére Budapestre érkezett A.L. Zaharenko, a minisztérium mezőgazdasági gépesítési és villamosítási főmérnöke és R.Sz. Nazarenko, az állami növényfajta-minősítési bizottság elnöke.

/folyt.köv./

/Szovjet mezőgazdasági...folyt

45.

A kiállításon Kovács Mihály igazgató fogadta a vendégeket, akik az első napon főleg a kiállított magyar mezőgazdasági gépeket tanulmányozták. Működés közben vizsgálták meg a növénytermesztés új gépeit és A. G. Zaharczenko rendkívül nagy elismeréssel szölet a magyar gépészerkesztők és gépgyártók munkájáról. - Kilenc évvel ezelőtt voltam először Magyarországon - mondotta - , a módomban volt megfigyelni, hogyan tökéletesedik a magyar kombájn. Amikor a gyártása megkezdődött, több dolog nem volt még egészen tisztázott a magyar gépészerkesztők előtt. Ez a három kombájn, amit most a kiállításon láttunk, már kiváló minőségnek tekinthető. A magyarok Braziliába is szállítanak kombájnokat és ez azt jelenti, hogy távoli, igen erős konkurenciájú piacokon is jól megállják a helyüket.

- A magyar gépészerkesztők kiváló munkáját több más új gép is dicsőri. Igen jónak látszik a kiállított csávázógép, a megtisztító gép konstrukciója pedig különösen ötletes. Látható, hogy a magyar gépgyártás fejlődését elősegítette a szocialista országok szakembereinek nemzetközi együttműködése, de a saját előrehaladás is egyre rohamosabb ütemű. A kiállításon kihozták néhány régebbi típusú gépet is, és ez helyes, hiszen nem minden régi gép avult el. Az utóbbi időben igen szép előrehaladás mutatkozik a függesztett gépek gyártásában.

- Különösen dicsőrendő az a szociális bevezetési forma, amelyet a kiállításrendezők alkalmaznak. Együtt láthatók itt a gabona-, illetve a kukoricatermesztés összes gépei és az a szakembereknek épp úgy, mint az egyszerű árdoklóknek, nagy mértékben megkönnyíti a tájékozódását.
/MTI/

A dolgozók egészségügyi ellátásáról tanácskozott az építő- és építőipari ipari dolgozók szakszervezetének elnöksége

1959 szeptember 14

55.

Az Építő-, Fa- és Építőipari ipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége hétfőn délutáni ülésén - amelyen részt vett Somogyi Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT elnöke is - megvizsgálta, hogyan haladott végre a dolgozók társadalmi biztosítási és egészségügyi ellátásának megújításáról hozott bizottsági határozatot az építő- és építőipari iparban.

Az elnökség megállapította, hogy az elmúlt években fejlődött az építőipar üzemorvosi hálózata. Pár évvel ezelőtt csak néhány orvos volt a vállalatoknál, ma 63 üzemen részállásos, 12 üzemen pedig állományos orvos rendel. A szilikózisveszélyes üzemekben, dolgozóknak állított fel a szakszervezet. Felmérték a porcelán-, az üveg-, a téglaipar és a kőbányák dolgozóinak egészségügyi helyzetét. Elkészült a Budapesti Porcelánipari vállalatok rekonstrukciói terve, amelynek kivitelezéséhez 1960-ban hozzáfognak és amely egészségesebb munkakörülményeket teremt. A Lászlóvárosi Cement- és Műszernyél fizikoterápiás intézetet szervezték, és egyéb hasznos intézkedéseket tettek a dolgozók egészségügyének megújítására.

Az elnökség úgy határozott: javasolja az Egészségügyi Minisztériumnak, hogy a helyzet további javítása érdekében terjesszék ki a kötelező szűrővizsgálatokat a szilikózisveszélyes üzemekben, dolgozóknak ki ütemtervet a munkásszállások, üzemi kórházak rendszeres egészségügyi ellenőrzésére. Erőfeszítéseket tesznek az üzemorvosi óraszámok növelésére, tisztasági és munkavédelmi hónapokat rendeznek a vállalatoknál. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 46. kiadás 1959 szeptember 14. 1 óra 52 perc

A Magyar Tudományos Akadémia elnökségének nyilatkozata a szovjet tudomány páratlan eredményéről

52

1959 szeptember 14

A szovjet tudomány páratlan eredményéről, a holdrakéta kilövéséről és célhoz éréséről a Magyar Tudományos Akadémia elnöksége nevében Rusznay István, az Akadémia elnöke a következő nyilatkozatot adta a Magyar Távirati Irodának:

- A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége nagy örömmel és tisztelő elismeréssel köszönti a szovjet tudósokat a második űrrakéta kilövése alkalmából. E páratlan tudományos siker a tudomány történetének hatalmas mérföldköve lett. A szovjet tudósok a világ-űr megismerésében ma még szinte beláthatatlan jelentőségű további eredményeknek vetették meg a biztos alapját.

- A holdrakéta kilövése és sikere önmagában is igen nagy teljesítmény. Nagy tudományos és technikai felkészültség szükséges a rakéta megszerkesztéséhez, megépítéséhez, a kilövést követő irányításhoz, a beépített műszerek kidolgozásához és működtetéséhez. Ez a tudományos és technikai felkészültség azt bizonyítja, hogy a Szovjetunió tudósai, technikusai e téren minden más országot messze megelőzték, elsősorban az űrrakéta kilövéséhez szükséges automatikus, elektronikus berendezések kidolgozásában, továbbá a meghajtásához szükséges üzemanyagok előállításában. A hajtómű, az irányító és ellenőrző berendezések, az automatikus műszerek, az észlelési eredményeket továbbító hírközlő műszerek megszerkesztésében igen nagy számú olyan anyagra volt szükség, amely előrelépő megismerésű különleges sajátossággal rendelkezik. A szovjet vegyipar nagy fejlettségét bizonyítja, hogy ezeket az anyagokat kifogástalan minőségben előállították. A második szovjet űrrakéta eredményes útja ezt is bebizonyította, hogy a szovjet csillagászatnak sikerült megoldeni a pályaszámítás nehéz feladatát. Ez a feladat a mechanikának olyan területe, amelynek kidolgozására ezidáig nem került sor. A számítások

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 47 kiadás 1959 szeptember 14. 1 óra 52 perc

A Magyar Tudományos Akadémia... folytatás

elvézésében minden bizarrmal a Szovjetunió fejlett elektronikus számológép i nyújtottak segítséget. Jelentős eredménye a szovjet fizikusoknak és hirtelstehnikusoknak, hogy a rakétában elhelyezett rádióadók jelét még a Hold távolságából is nagy hangerővel lehetett felfogni.

A becsapódás körülményeinek utólagos vizsgálata lehetőséget nyújt a Hold-felület szerkezetének közvetlen tanulmányozására.

A holdrakéta programján szerepel a kozmikus sugárzás nemrég felfedezett van Allen öv zónáinak vizsgálata. Az eredmények igen jelentősek lesznek annak megismerése szempontjából, hogy az élő szervezet a világ-űrben milyen viszonyoknak lesz kitéve.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége éppen ezért a legnagyobb elismeréssel adózik mindazon szovjet tudósoknak, technikusoknak és munkásoknak, akik a holdrakéta szerkesztésében, megépítésében és kidolgozásában közreműködtek. A magyar tudósok magyannak győződve arról, hogy a szovjet tudósoknak a világgraszoló tudományos sikere fokozza a nemzetközi tudományos együttműködést, tovább gazdagítja az addigi tudományos eredményeket és határozottan hozzájárul a béké biztosításához - fejeződik be a nyilatkozat. /MTI/

- o -

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége

1959 szeptember 14

54
táviratban üdvözölte a Szovjetunió Tudományos Akadémiája elnökségét a holdrakéta célhoz érése alkalmából. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 48 kiadás 1959 szeptember 14 22 óra - perc

Uj tervezési és promizálási rendszert honosítottak meg a Kohó- és Gépipari Minisztérium vállalatánál

1959 szeptember 14

44

A Kohó- és Gépipari Minisztérium kollégiuma foglalkozott a minisztériumhoz tartozó vállalatok tervezési és promizálási rendszerével. A kollégiumon megállapították, hogy a két évvel ezelőtt bevezetett módszerek beváltak. A tervezés nagyobb biztonsága és a műszaki fejlesztés további fokozása érdekében azonban néhány korábbi rendelkezés módosítását határozták el. Az új rendszer szerint a vállalatok azentúl nem egyszerre, hanem két szakaszban készítik el az évi terveiket. Ennek az a célja, hogy elkerüljék a szokásos öt-négy százalékos tervmódosításokkal járó zavarokat. Az új rendszer szerint az évi tervek egyidőben már a következő év első negyedére is kidolgozzák a vállalati terveket, hogy már az ő-asztendőben megkezdésük felkészülhessenek az iprvállalatok a jövő évi tervfeladatokra. A minisztérium tájékoztatása szerint a jövő évi tervet már az új módszer szerint készítik el a kohó- és gépipari vállalatok. A promizálás módosított rendszere 1960 január 1-én lép életbe. /MTI/

- o -

Tanévnyitó a soproni Erdőmérnöki Főiskolán

1959 szeptember 14

47

A soproni Erdőmérnöki Főiskola tanévnyitó ünnepségét hétfőn rendezték a MISZ művelődési házban. A hallgatókat Gál János, a főiskola igazgatója üdvözlölte. /MTI/

- o -

Ez még nem a vénasszonyok nyara

1959 szeptember 14

48

A csapadékokban bővelkedő nyári hónapok után a szeptember meghozta a tartós, derűs időt. Mint a meteorológiai Intézetben elmondották, a szeptember 10-20 közötti időszakot általában az időjárás nyugtalan-ság szokta jellemezni.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 49 kiadás 1959 szeptember 14 22 óra - perc

/Ez még nem... folytatása/ i
48

Az a szép szeptembervégi derűs nyugalom - amit a köznyelv Vénasszonyok nyarának nevez - még nincs itt. Rendszerint a hónap utolsó hetében köszönt be, s szerencsés esetben októberre is áthúzódik. A "nyugtalan korszakot" nálunk egy-egy kisebb zivatarfront átvonulása jelentette, főként az ország keleti felében voltak kisebb futóesők. Hétfőn délelőtt a Balaton térségében viharos erősségű szelet mértek.

Európa nyugati felében, a fölötté megakadt nagykiterjedésű anticiklon hatására, már csaknem egy hónapja tart a szárazság. A legutóbbi napokban azonban Franciország déli területén, valamint a Földközi tenger nyugati medencéjében nagyobb esőzések kezdődtek.

A következő napok időjárásáról szólva a meteorológusok elmondották, hogy átalakulás készül. Kedden előreláthatólag csak kisebb felhőátvonulások lesznek hazánkban és elsősorban a keleti partokban - kisebb esőket várhatunk. /MTI/

- o -

Tisztújító közgyűlést tartott a Magyar Irodalomtörténeti Társaság

1959 szeptember 14

53

A Magyar Irodalomtörténeti Társaság hétfőn délután tisztújító közgyűlést tartott a Magyar Tudományos Akadémia épületében. Barta János elnöki megnyitója után Weber Antal tudományos titkár számolt be különböző szervezeti kérdésekről, majd Tóth Dezső, az irodalomtudományok kandidátusa tartott előadást irodalomtudományunk néhány kérdéséről. A közgyűlés, amelyen megválasztották az új tisztikart, jegyzőkönyvben örökítette meg Révai József érdemeit. /MTI/

- o -

B 30 kiadás 1959 szeptember 14 *n* óra *✓* perc

Irodalmi klub-estek az Újsá író Szövetségben

1959 szeptember 14

50

Irodalmi klub-estek sorozata kezdődik szerdán este a Magyar Újsáírók Országos Szövetsége székházában. A 55 estés terjedő műsor felöleli a világirodalom és a magyar irodalom legkiválóbb alkotásait.

A szerdán este 10 ór körül kezdődő első irodalmi klub-estén Görög-romai költészetből Bátyi Lajos, Kossuth-díjas, Bodor Tibor, Egri István, Görffy György, Lőte Attila, Pápay Klára, Polgár Judit, Szentpál Mónika, Zolnai Zsuzsa szolgáltatja meg többek között Homérosz, Szophoklész, Horatius, Vergílius, Ovidius műveit. /MTI/

- o -

Egyszerű műsorral búcsúzott a csehszlovák katonaművészegyüttes

1959 szeptember 14

57

A Jan Kalaška századosról, a Szovjetunió hősről elnevezett, több mint két hete kezében tartozó 140 tagú katonaművészegyüttes hétfőn este tartotta búcsúelőadását a Magyar Néphadsereg Központi Tiszti Házában.

Az ünnepi előadáson megjelent Uszta Gyula altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, Dupsi Károly vezérőrnagy, miniszterhelyettes, politikai csoportfőnök, továbbá a Honvédelmi Minisztérium több vezető munkatársa. Jelen volt az előadáson dr. Julius Viktor, a Csehszlovák Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, továbbá számos barát, országgyűlési képviselő és katonatiszt. Részt vett társadalmi és kulturális életünk sok kiválósága.

Az előadást nagy tetszéssel fogadta a színházteremtésű közönség, minden egyes szöveg, különösen az ének- és táncműsor számait hosszantartó tapsal jutalmazta.

Az ünnepi műsor után Dupsi Károly vezérőrnagy, politikai csoportfőnök díszvendőségben a vendégművészek tiszteltetésére. /MTI/

- o -

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HÍRLEK

B 1. kiadás 1959 szeptember 15 6 óra -- perc

Az Elektromos Művek kedden hozzalát a munkálatokhoz, a MÁV Felépítményi Vállalat október 15-ig elkészíti a keresztezést: november 15-én megindulhat a villamosforgalom a Határ uton

1959 szeptember 15

1. Három kerület dolgozói nevében szombaton a Hazafias Népfront XX. kerületi bizottsága a sajtó hasábjain arra kérte az Elektromos Műveket és a MÁV Felépítményi Vasanyagjavító Vállalatot, hogy soronkívül segítsen a Határ uti, három kerületet összekötő, villamosvonal építőinek. Az Elektromos Művek és a MÁV Felépítményi Vasanyagjavító Vállalat támogatása nélkül ugyanis a tél beállta előtt nem indulhatna meg a villamosforgalom a Határ uton, már pedig ez tízezreket érintene kellemtlenül: továbbra is kerülővel, többszöri átszállással juthatnának el munkahelyükre a kőbányai és a csepeli munkások.

A kérés megértésre talált mindkét éri tett vállalatnál. A MÁV Felépítményi Vasanyagjavító Vállalat eredetileg a Ferenyvárosi pályaudvarról a Ház körösi ut felé vezető vasuti vágány átszeléséhez szükséges. Tekintettel azonban arra, hogy három munkáskerület dolgozóinak kedvezőbb közlekedési lehetőségéről volt szó, a határidőt már korábban megrövidítette és a szállítási időpontját október 28-án jelölte meg. Amint nyilvánosságra került a Hazafias Népfront XX. kerületi bizottságának kérése, a vállalat dolgozói rögtönülést tartottak és elhatározták, ha többletmunkával is, október 15-ig elkészítik a szükséges keresztezést. /csak a jövő esztendőben szállították volna a keresztezést

Az Elektromos Műveknél is alaposan megvizsgálták a lehetőségeket. Kétségtelen, az Elektromos Műveknek is sokrétű feladatot kell megoldaniuk, a többletfeladatot nagyjából szervezést igényel. Ennek ellenére megígérték, hogy szeptember 15-én, kedden hozzalátanak a munkához és szeptember 28-ig be is fejezik. Hat helyen fektetnek kábelt és mintegy 400 méter hosszban áthelyezik a szabad vezetékot, így ezután ez sor lesz ak dűlya a villamosvonal építésének. Az ígértek ismeretében az UT- és Vasutépítő Vállalat vezetői kijelentették, hogy ennek a segítségnek nyomán lényegesen meggyorsulhat a munka és november 15-én megindulhat a villamosforgalom a Határ uton. /MTI/
